

Bruxelles, 6. srpnja 2016.
(OR. en)

10969/16
ADD 12

Međuinstitucijski predmet:
2016/0220 (NLE)

**WTO 191
SERVICES 16
FDI 12
CDN 8**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	6. srpnja 2016.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2016) 470 final - ANNEX 8 - PART 3/3
Predmet:	PRILOG Prijedlogu odluke Vijeća o privremenoj primjeni Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane

---

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2016) 470 final - ANNEX 8 - PART 3/3.

Priloženo: COM(2016) 470 final - ANNEX 8 - PART 3/3

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 5.7.2016.
COM(2016) 470 final

ANNEX 8 – PART 3/3

PRILOG

Prijedlogu odluke Vijeća

**o privremenoj primjeni Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između
Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane**

Raspored za stranku EU
Rezerve koje se primjenjuju u Europskoj uniji
(primjenjive u svim državama članicama EU-a, osim ako je navedeno drugčije)

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Razina EU-a – nacionalna

Mjere: Ugovor o funkcioniranju Europske unije

Opis: **Ulaganja**

Sva trgovačka društva koja su osnovana u skladu s pravom države članice EU-a i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavni ured nalazi unutar EU-a, uključujući društva koja su kanadski ulagači osnovali u državama članicama EU-a, imaju pravo na tretman u skladu s člankom 54. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Taj se tretman ne dodjeljuje podružnicama ili zastupništvima trgovačkih društava osnovanima izvan EU-a.

Tretmanom odobrenim trgovačkim društvima koja su kanadski ulagači osnovali u skladu s pravom države članice EU-a, a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavni ured nalazi unutar EU-a, ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s osmim poglavljem (Ulaganja) koji su možda određeni tim trgovačkim društvima kad su osnovana u EU-u te koji se i dalje primjenjuju.

Sektor:	Usluge istraživanja i razvoja
Podsektor:	Usluge istraživanja i eksperimentalnog razvoja u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima, usluge interdisciplinarnog istraživanja i eksperimentalnog razvoja
Industrijska klasifikacija:	CPC 851, CPC 853
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Svi trenutačni i svi budući okvirni programi EU-a za istraživanje i inovacije, uključujući sva pravila za sudjelovanje u Sedmom okvirnom programu i propise koji se odnose na zajedničke tehnološke inicijative, odluke na temelju članka 185., Program za konkurentnost i inovacije (CIP) i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), te postojeći i budući nacionalni, regionalni ili lokalni programi za istraživanje.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za javno financirane usluge istraživanja i razvoja za koje sredstva osigurava EU na razini EU-a isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica EU-a i pravnim osobama iz EU-a koje imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u EU-u.

Za javno financirane usluge istraživanja i razvoja za koje sredstva osigurava država članica isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima predmetne države članice EU-a i pravnim osobama iz predmetne države članice koje imaju sjedište u toj državi članici.

Ovom rezervom ne dovode se u pitanje isključenja javne nabave koju provodi neka stranka te subvencija ili potpore države trgovini uslugama iz članka 8.15. stavka 5. točaka (a) i (b), odnosno članka 9.2. stavka 2. točaka (f) i (g).

Sektor:	Zdravstvene usluge, usluge socijalne skrbi i usluge obrazovanja
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 92, CPC 93
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Pristup tržištu
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Kako su utvrđene u elementu opis

Opis:**Ulaganja**

Pri prodaji ili ustupanju svojih vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu koje pruža zdravstvene usluge, usluge socijalne skrbi ili usluge obrazovanja svaka država članica EU-a može za ulagače iz Kanade ili treće zemlje odnosno njihova ulaganja uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelima ili imovinom te u pogledu mogućnosti vlasnika tih udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze. U pogledu te prodaje ili drugog ustupanja svaka država članica EU-a može donijeti ili zadržati sve mjere koje se odnose na državljanstvo članova više uprave ili upravnih odbora te sve mjere kojima se ograničuje broj dobavljača.

Za potrebe ove rezerve:

- (a) sve mjere koje se zadržavaju ili donose nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, kojima se u trenutku prodaje ili drugog ustupanja uvode zabrane ili ograničenja u pogledu vlasništva nad vlasničkim udjelima ili imovinom, uvjeti u pogledu državljanstva ili ograničenja u pogledu broja dobavljača te koje su opisane u ovoj rezervi smatraju se postojećim mjerama i
- (b) „državno poduzeće” znači poduzeće u vlasništvu ili pod kontrolom, preko vlasničkih udjela, države članice EU-a te uključuje poduzeće osnovano nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili ustupanja vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili vladinu tijelu.

Sektor:

Poljoprivreda

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Vrsta rezerve: Zahtjevi u pogledu rezultata

Razina vlasti: Razina EU-a

Mjere: Uredba 2007/1234/EZ od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u)

Opis: **Ulaganja**

Interventne agencije koje imenuju države članice EU-a kupuju žitarice koje su požnjevene u EU-u.

Izvozne subvencije ne odobravaju se za rižu uvezenu iz Kanade ili neke treće zemlje i ponovno izvezenu u te zemlje. Samo proizvođači riže iz EU-a mogu zatražiti plaćanje kompenzacija.

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Računovodstvene i revizorske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 8621

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Razina EU-a – nacionalna – regionalna

Mjere: Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Nadležna tijela države članice EU-a mogu priznati jednakovrijednost kvalifikacija revizora koji je državljanin Kanade ili bilo koje treće zemlje kako bi mu odobrila rad u svojstvu ovlaštenog revizora u EU-u u skladu s načelom reciprociteta.

Sektor:

Komunikacijske usluge

Podsektor:

Poštanske usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 71235, dio CPC-a 73210, dio 751

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Razina EU-a – nacionalna – regionalna

Mjere:

Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga kako je izmijenjena Direktivom 2002/39/EZ i Direktivom 2008/06/EZ

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

U EU-u organizacija razmještaja poštanskih sandučića na javnim prometnicama, izdavanje poštanskih maraka i usluge preporučene dostave koje se upotrebljavaju tijekom upravnih ili sudskih postupaka mogu se ograničiti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

Može se uvesti sustave dozvola za usluge za koje postoji obveza opće univerzalne usluge. Te dozvole mogu podlijegati posebnim obvezama univerzalnih usluga ili finansijskim doprinosima kompenzacijском fondu.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za zračni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	Najam zrakoplova
Vrsta rezerve:	CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104
	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
	Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Uredba 2008/1008/EZ od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici Direktiva 1996/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice Uredba 2009/80/EZ od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Zrakoplovi koje upotrebljavaju zračni prijevoznici iz EU-a moraju biti registrirani u državi članici EU-a koja prijevozniku izdaje dozvolu ili, ako država članica EU-a koja izdaje dozvolu to dopušta, drugdje u EU-u. Kako bi se zrakoplov registrirao, može biti obvezno da bude u vlasništvu fizičkih osoba koje ispunjuju posebne uvjete u pogledu državljanstva ili u vlasništvu poduzeća koja ispunjuju posebne uvjete u pogledu vlasništva kapitala i kontrole.

Iznimno i u posebnim okolnostima kanadski zračni prijevoznik može iznajmiti zrakoplov registriran u Kanadi zračnom prijevozniku iz EU-a za njegove iznimne potrebe, potrebe sezonskog kapaciteta ili potrebe nadilaženja operativnih poteškoća, kojima se ne može opravdano udovoljiti iznajmljivanjem zrakoplova registriranog u EU-u, a podliježe ishođenju odobrenja za ograničeno vremensko razdoblje od države članice EU-a koja izdaje dozvolu zračnom prijevozniku iz EU-a.

Za zemaljske usluge može biti obvezan poslovni nastan na području EU-a. Razina otvorenosti zemaljskih usluga ovisi o veličini zračne luke. Broj dobavljača u svakoj zračnoj luci može se ograničiti. Za „velike zračne luke” taj se broj ne može ograničiti na manje od dva dobavljača. Radi veće sigurnosti, to ne utječe na prava i obveze EU-a u skladu sa Sporazumom o zračnom prometu između Kanade i Europske zajednice te njezinih država članica.

Za poslovanje zračne luke obvezan je poslovni nastan unutar EU-a. Za usluge upravljanja zračnim lukama može biti potrebna pojedinačna koncesija ili dozvola javnih tijela. Posebno odobrenje nadležnog tijela može biti potrebno nositelju dozvole ili koncesije za potpuni ili djelomični prijenos dozvole za upravljanje ili koncesije na treću osobu.

U pogledu usluga računalnog sustava rezervacija (CRS), ako pružatelji usluga CRS-a koji posluju izvan EU-a zračnim prijevoznicima iz EU-a ne dodijele jednak (odnosno, nediskriminirajući) pristup kao u EU-u ili ako zračni prijevoznici izvan EU-a pružateljima usluga CRS-a iz EU-a ne dodijele jednak pristup kao u EU-u, mogu se poduzeti mjere kako bi pružatelji usluga CRS-a koji posluju u EU-u osigurali jednak pristup zračnim prijevoznicima izvan EU-a odnosno kako bi zračni prijevoznici iz EU-a osigurali jednak pristup pružateljima usluga CRS-a izvan EU-a.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Prijevoz unutarnjim plovnim putovima Popratne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima
Industrijska klasifikacija:	CPC 722, dio CPC-a 745
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Razina EU-a
Mjere:	Uredba Vijeća (EEZ) br. 3921/91 od 16. prosinca 1991. o utvrđivanju uvjeta pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim vodnim putovima unutar države članice Uredba Vijeća (EZ) br. 1356/96 od 8. srpnja 1996. o zajedničkim pravilima koja se primjenjuju na prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodnim putovima između država članica radi uspostavljanja slobode pružanja tih prometnih usluga

Uredba Vijeća (EEZ) br. 2919/85 od 17. listopada 1985. o utvrđivanju uvjeta za pristup aranžmanima u okviru Revidirane konvencije o plovidbi Rajnom za plovila koja pripadaju Rajnskoj plovidbi

Opis:

Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu

Prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodnim putovima može obavljati samo prijevoznik koji ispunjuje sljedeće uvjete:

- (a) ima poslovni nastan u državi članici EU-a,
- (b) ovlašten je ondje obavljati (međunarodni) prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodnim putovima i
- (c) upotrebljava plovila koja su registrirana u državi članici EU-a ili posjeduje potvrdu o članstvu u mornarici države članice EU-a.

Osim toga, plovila moraju biti u vlasništvu fizičkih osoba s domicilom u državi članici EU-a i državljanstvom države članice EU-a ili u vlasništvu pravnih osoba koje su registrirane u državi članici EU-a i u kojima većinski udio pripada državljanima države članice EU-a.

Iznimno se mogu predvidjeti odstupanja od uvjeta u pogledu većinskog vlasništva.

U Španjolskoj, Švedskoj i Finskoj ne postoji pravna razlika između pomorskih i unutarnjih plovnih putova. Odredbe o pomorskom prijevozu jednako se primjenjuju na unutarnje plovne putove.

Sektor:

Prijevoz

Podsektor:

Željeznički prijevoz

Industrijska klasifikacija:	CPC 711
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Direktiva Vijeća 95/18/EZ od 19. lipnja 1995. o izdavanju dozvola željezničkim prijevoznicima Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice) Direktiva Vijeća 2006/103/EZ od 20. studenoga 2006. o prilagodbi određenih direktiva u području prometne politike zbog pristupanja Bugarske i Rumunjske Direktiva 2007/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o izmjeni Direktive Vijeća 91/440/EEZ o razvoju željeznica Zajednice i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga željezničkog prijevoza potrebna je dozvola koja se može dati samo željezničkim prijevoznicima koji imaju poslovni nastan u državi članici EU-a.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Ostale usluge prijevoza (pružanje kombiniranih usluga prijevoza)
Industrijska klasifikacija:	CPC 711,CPC 712, CPC 7212, CPC 7222, CPC 741, CPC 742, CPC 743, CPC 744, CPC 745, CPC 748, CPC 749
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Direktiva Vijeća 1992/106/EEZ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Osim u Finskoj, samo prijevoznici s poslovnim nastanom u državi članici EU-a koji zadovoljavaju uvjete poslovanja i pristupa tržištu prijevoza robe između država članica EU-a mogu, u okviru kombiniranog prijevoza između država članica EU-a, obavljati početne ili završne dionice cestovnog prijevoza koje su sastavni dio kombiniranog prijevoza i koje mogu ili ne moraju uključivati prelazak granice. Primjenjuju se ograničenja koja utječu na sve oblike prijevoza. Mogu se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se porezi na motorna vozila koji se primjenjuju na cestovna vozila, kada je riječ o pravcima kombiniranog prijevoza, smanje ili nadoknade.

Sektor:	Popratne usluge za sve oblike prijevoza
Podsektor:	Usluge carinjenja
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 748
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Razina EU-a – nacionalna – regionalna
Mjere:	Uredba (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice i naknadne izmjene
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Usluge carinjenja mogu pružati samo osobe s boravištem u EU-u.

Rezerve koje se primjenjuju u Austriji

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje, kupnja, najam ili zakup nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007 Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004 NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800 OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994 Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002 Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993 Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996 Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004 Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998
Opis:	Ulaganja Za stjecanje, kupnju i najam ili zajam nekretnina fizičke osobe i poduzeća izvan EU-a moraju dobiti odobrenje nadležnih regionalnih tijela (<i>Länder</i>). Odobrenja će se dodijeliti samo ako se smatra da je stjecanje u javnom (a posebno gospodarskom, društvenom i kulturnom) interesu.
Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	

Industrijska klasifikacija:

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Aktiengesetz, BGBL. Nr. 98/1965, § 254 (2)

GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2)

Gewerbeordnung, BGBL. Nr. 194/1994, § 39 (2a)

Opis:

Ulaganja

Za potrebe poslovanja podružnice društva izvan Europskoga gospodarskog prostora (EGP) moraju imenovati najmanje jednu osobu za njezino zastupanje koja ima boravište u Austriji. Izvršni direktori (glavni direktori, fizičke osobe) nadležni za postupanje u skladu s austrijskim Zakonom o trgovini (Gewerbeordnung) moraju imati domicil u Austriji.

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Pravne usluge

Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Rechtsanwaltsordnung (Zakon o odvjetnicima) - RAO, RGBL. Nr. 96/1868, članak 1. i 21.c

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

U skladu sa Zakonom o odvjetnicima samo odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske Konfederacije smiju pružati pravne usluge na temelju komercijalne prisutnosti. Kanadski odvjetnici (koji moraju ispunjavati sve uvjete za obavljanje djelatnosti u Kanadi) mogu pružati prekogranične pravne usluge samo u području međunarodnog i kanadskog prava.

Za članstvo u odvjetničkoj komori, koje je obvezno za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Vlasnički udio i udjeli u poslovnom rezultatu bilo kojeg kanadskog odvjetničkog društva (čiji odvjetnici moraju ispunjivati sve uvjete za obavljanje djelatnosti u Kanadi) smiju iznositi najviše 25 %; ostatak moraju držati odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske Konfederacije s punim članstvom u komori te samo potonji mogu imati odlučujući utjecaj pri odlučivanju u odvjetničkom društvu koje je, u skladu s člankom 1.a Zakona o odvjetnicima, u Austriji načelno ograničeno na određene oblike udruživanja.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Računovodstvene i knjigovodstvene usluge Revizorske usluge Usluge poreznog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 862, CPC 863
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o javnim računovođama i revizorima (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4. Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG, BGBl. I br. 11/2008), članak 7., članak 11., članak 56. i članak 59. stavak 1. točka 4.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih računovođa, knjigovođa, revizora i poreznih savjetnika, koji ispunjuju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične države, u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Za potrebe pružanja knjigovodstvenih usluga te usluga revizora ili poreznog savjetnika u skladu s austrijskim pravom pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u. Ako poslodavac stranog revizora nije državljanin države članice EU-a, mora biti član relevantnog stručnog tijela u svojoj matičnoj državi, ako takvo tijelo postoji.

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o veterinarstvu (Tierärztegesetz), BGBl. br. 16/, članak 3. stavak 3. točka 1.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Samo državljanji države članice EGP-a mogu pružati veterinarske usluge. Uvjet u pogledu državljanstva ne primjenjuje se na državljane država koje nisu članice EGP-a ako s konkretnom državom koja nije članica EGP-a postoji sporazum kojim je predviđen nacionalni tretman u pogledu ulaganja i prekogranične trgovine veterinarskim uslugama.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Medicinske usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 9312
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Pristup tržištu
Mjere:	Zakon o zdravstvenoj djelatnosti, BGBl. I br. 169/1998, članak 4. stavak 2. i članak 5. točka (b), članak 8. stavak 5. te članci 32., 33. i 35. Savezni zakon o visokokvalificiranim zdravstvenim radnicima, BGBl. br. 460/1992 Savezni zakon o medicinskim mjerima niže i više razine, BGBl. br. 169/2002

Opis:**Ulaganja**

Za pružanje zdravstvenih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

U pogledu zdravstvenih usluga osobe koje nisu državljeni države članice EGP-a mogu zatražiti sljedeća odobrenja: za poslijediplomsko usavršavanje, medicinsku praksu u svojstvu liječnika opće prakse ili specijalista u bolnicama i kaznenim ustanovama, medicinsku praksu u svojstvu liječnika opće praske u privatnoj praksi i medicinske aktivnosti u svrhu obrazovanja.

Ova se rezerva ne primjenjuje na stomatološke usluge ili usluge psihologa i psihoterapeuta.

Sektor:

Distribucija

Podsektor:

Maloprodaja duhana

Industrijska klasifikacija:

CPC 63108

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o monopolu u području duhanskih proizvoda iz 1996., članci 5. i 27.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Samo fizičke osobe mogu zatražiti odobrenje za rad u svojstvu prodavača duhana. Prednost se daje državljanima država članica EGP-a.

Sektor:

Distribucija i zdravstvene usluge

Podsektor:

Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda

Ostale usluge koje pružaju farmaceuti

Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o ljekarništvu (Apothekengesetz), RGBl. br. 5/1907, članak 3. Zakon o lijekovima (Arzneimittelgesetz) BGBl. br. 185/1983, članci 57. do 63.
Opis:	Ulaganja Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti može se obavljati samo preko ljekarne. Za upravljanje poslovanjem ljekarne obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Zakupoprimeci i osobe nadležne za upravljanje ljekarnom moraju imati državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 923
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o studijima sveučilišta za primjenjene znanosti, BGBl I br. 340/1993, članak 2. Zakon o akreditaciji sveučilišta, BGBl. I br. 168/1999, članak 2.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje usluga obrazovanja na privatnim sveučilištima u području primijenjenih znanosti potrebno je odobrenje nadležnog tijela, Vijeća za visoko obrazovanje (Fachhochschulrat). Uлагаču koji želi uspostaviti studijski program u području primijenjenih znanosti osnovna djelatnost mora biti izvedba takvih programa te on mora dostaviti procjenu potreba i ispitivanje tržišta kako bi se prihvatio predloženi studijski program. Nadležno ministarstvo može odbiti dati odobrenje ako se utvrditi da program nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja.

Podnositelj zahtjeva za osnivanje privatnog sveučilišta mora dobiti odobrenje nadležnog tijela (Austrijsko vijeće za akreditaciju).

Nadležno ministarstvo može odbiti dati odobrenje ako odluka tijela za akreditaciju nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja.

Sektor:

Financijske usluge

Podsektor:

Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Industrijska klasifikacija:**Vrsta rezerve:**

Nacionalni tretman

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Austrijski Zakon o nadzoru osiguranja, članak 5. stavak 1. točka 3. (VAG)

Opis:	Financijske usluge
	Kako bi dobili dozvolu za otvaranje podružnice, strani osiguratelji u svojoj matičnoj državi moraju imati pravni oblik koji odgovara dioničkom društvu ili udruženju uzajamnog osiguranja ili je usporediv s njim.
	Uprava podružnice mora se sastojati od najmanje dvije fizičke osobe koje imaju boravište u Austriji.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o nadzoru osiguranja (VAG), BGBI. br. 569/1978, članak 1. stavak 2.
Opis:	Financijske usluge Promidžbena djelatnost i posredovanje u ime društva kćeri koje nije osnovano u EU-u ili podružnice koja nije osnovana u Austriji (osim za reosiguranje i retrocesiju) zabranjeni su.
Sektor:	Rekreacijske, kulturne i sportske usluge
Podsektor:	Usluge škola skijanja Usluge planinarskih vodiča
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 96419

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97 Kärntner Berg- und Schiführergergesetz, LGBL. Nr. 25/98 NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710 OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997 Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89 Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81 Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97 Steiermärkisches Berg- und Schiführergergesetz, LGBL. Nr. 53/76 Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95 Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98 Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02 Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Poslovanje škola skijanja i usluge planinarskih vodiča uređeni su zakonima saveznih pokrajina (Bundesländer). Za pružanje tih usluga može biti obvezno državljanstvo države članice EGP-a. Može biti obvezno da poduzeća imenuju glavnog direktora koji je državljanin države članice EGP-a.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Vodni prijevoz Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 7221, CPC 7222, CPC 7223, CPC 7224, dio CPC-a 745
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Više rukovodstvo i upravni odbori Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Schifffahrtsgesetz, BGBl. I Nr. 62/1997, §75f
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prometa Za prijevoz unutarnjim plovnim putovima fizičke osobe moraju imati državljanstvo države članice EGP-a kako bi osnovale brodarsko društvo. Većina članova upravljačkog odbora svakog poduzeća mora imati državljanstvo države članice EGP-a. Potrebno je imati registrirano trgovačko društvo ili stalni poslovni nastan u Austriji. Više od 50 % poslovnih udjela i obrtnog kapitala moraju držati državljeni države članice EGP-a.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, prijevoza tereta i međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere: Zakon o prijevozu robe (Güterbeförderungsgesetz), BGBl.
br. 593/1995; članak 5., Zakon o povremenom prijevozu
(Gelegenheitsverkehrsgesetz), BGBl. br. 112/1996; članak 6.

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za prijevoz putnika i tereta, isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica EU-a te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedište u EU-u.

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Prijevoz cjevovodima

Industrijska klasifikacija: CPC 713

Vrsta rezerve: Viša uprava i upravni odbori

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon o prijevozu cjevovodima (Rohrleitungsgesetz), BGBl.
br. 411/1975, članak 5. stavci 1. i 2., članak 5. stavci 1. i 3. te
članci 15. i 16.

Zakon o plinu (Gaswirtschaftsgesetz), BGBl. I br. 121/2000,
članci 14., 15. i 16.

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

U pogledu fizičkih osoba odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Operator mreže mora imenovati glavnog direktora i tehničkog direktora koji je odgovoran za tehnički nadzor nad upravljanjem mrežom, a obojica moraju biti državljeni države članice EGP-a.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i domicila ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom.

Za prijevoz robe, osim plina i vode, primjenjuje se sljedeće:

1. U pogledu fizičkih osoba odobrenje se dodjeljuje samo državljanima EGP-a koji moraju imati boravište u Austriji i
2. Poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u Austriji. Provodi se ispitivanje gospodarskih potreba ili ispitivanje interesa. Prekograničnim cjevovodima ne smiju se ugroziti sigurnosni interesi Austrije i njezin status neutralne zemlje. Poduzeća i partnerstva trebaju imenovati glavnog direktora koji mora biti državljanin države članice EGP-a. Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i sjedišta ako se upravljanje cjevovodom smatra nacionalnim gospodarskim interesom.

Sektor: Energetika

Podsektor: Prijenos i distribucija električne energije

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 40, CPC 887

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Viša uprava i upravni odbori

Razina vlasti: Regionalna

Mjere: Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ElWOG), LGBI. Nr. 70/2005; Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ElWOG), LGBI. Nr. 24/2006

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

U pogledu fizičkih osoba odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Ako operator imenuje glavnog direktora ili zakupoprimca, ne primjenjuje se uvjet u pogledu domicila.

Pravne osobe (poduzeća) i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Oni moraju imenovati glavnog direktora ili zakupoprimca, pri čemu obojica moraju biti državljeni države članice EGP-a s domicilom u EGP-u.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu domicila i državljanstva ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom.

Rezerve koje se primjenjuju u Belgiji

Za potrebe rezerva u Belgiji nacionalnom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Ostalo rudarstvo i vađenje
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 14
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država)
Mjere:	Arrêt Royal du 1 ^{er} septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental
Opis:	Ulaganja Istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa i drugih neživih resursa u teritorijalnim vodama i epikontinentalnom pojasu podliježu koncesiji. Koncesionar mora imati domicil u Belgiji.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država)
Mjere:	Belgijski Pravosudni zakonik (članci 428. do 508.); Kraljevski dekret od 24. kolovoza 1970.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području belgijskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori strani odvjetnik mora biti rezident najmanje šest godina od datuma zahtjeva za registraciju, odnosno u određenim okolnostima tri godine. Mora imati potvrdu koju je izdao belgijski ministar vanjskih poslova u skladu s kojom se nacionalnim pravom ili međunarodnom konvencijom dopušta reciprocitet (uvjet reciprociteta). Zastupanje pred sudom Cour de Cassation podliježe kvoti.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država)
Mjere:	Zakon od 22. srpnja 1953. o osnivanju Instituta revizora društava i organizaciji javnog nadzora nad djelatnosti revizora društava, usklađen 30. travnja 2007.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Kako bi mogla djelovati u svojstvu „revizora društva”, pravna osoba mora imati poslovni nastan u Belgiji, gdje će se obavljati profesionalna djelatnost i gdje će se držati akti, dokumenti i korespondencija povezani s njom, te najmanje jednog upravitelja ili direktora društva koji je revizor društava i koji je odgovoran za upravljanje poslovnim nastanom u Belgiji.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Arhitektonske usluge Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture
Industrijska klasifikacija:	CPC 8671, CPC 8674
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država)
Mjere:	Zakon od 20. veljače 1939. o zaštiti naziva arhitektonске djelatnosti Zakon od 26. lipnja 1963., kojim je osnovano Udruženje arhitekata Pravilnik od 16. prosinca 1983. o etičkim standardima koje je utvrdilo Nacionalno vijeće Udruženja arhitekata (odobreno člankom 1. Kraljevskog zakona od 18. travnja 1985., M.B., 8. svibnja 1985.)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje arhitektonskih usluga u Belgiji potreban je nadzor izvršenja poslova.

Strani arhitekti koji su ovlašteni u svojim zemljama domaćinima i koji žele povremeno obavljati svoju djelatnost u Belgiji moraju dobiti prethodno odobrenje Vijeća Udruženja u geografskom području u kojem namjeravaju obavljati svoju djelatnost.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Usluge posredovanja u zapošljavanju osoblja

Industrijska klasifikacija:

CPC 87202

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna (regije)

Mjere:

Flamanska regija: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling

Valonska regija: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Dekret od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), art. 7.; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Odluka Vlade Valonije od 10. prosinca 2009. o provedbi Dekreta od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), art. 4.

Njemačka zajednica: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Flamanska regija: Trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla.

Valonska regija: Usluge posredovanja u zapošljavanju mora pružati posebna vrsta pravnog subjekta (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*). Trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da ispunjuje uvjete utvrđene u Dekretu (na primjer, u pogledu vrste pravnog subjekta) te da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla.

Njemačka zajednica: Trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla te da ispunjuje kriterije za prihvrat utvrđene u navedenom dekretnu.

Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država)
Mjere:	La Loi du 21 décembre 1990 relative à l'enregistrement des navires, telle que modifiée par la loi du 3 mai 1999 L'Arrêté royal du 4 avril 1996 relatif à l'enregistrement des navires et l'entrée en vigueur de la loi du 21 décembre 1990 relative à l'enregistrement des navires, tel que modifié
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza U skladu s belgijskim Zakonom o registraciji brodova i odredbama dekreta vlasnik ili brodar mora biti: (a) fizička osoba koja je državljanin države članice EU-a; (b) fizička osoba koja ima domicil ili boravište u Belgiji ili

(c) pravna osoba / korporativno tijelo koje ima svoje stvarno mjesto poslovanja u jednoj od država članica EU-a,

kako bi mogao upisati brod u nacionalni registar.

Strani ulagači moraju imati glavni ured u Belgiji kako bi mogli upisati plovilo u nacionalni registar brodova.

Brodovima se mora upravljati iz Belgije, što znači da vlasnik koji upravlja brodom ili brodar (ako se razlikuje od vlasnika) mora imati belgijski registracijski broj društva.

Plovilo u stranom vlasništvu može se registrirati na zahtjev belgijskog brodara, uz pristanak vlasnika i belgijskih tijela (Glavna uprava za pomorski prijevoz u Bruxellesu).

Plovilo u stranom vlasništvu može se upisati i u registar zakupljenih brodova bez posade (drugi belgijski registar), uz pristanak tijelâ glavnog registra, vlasnika i relevantnih belgijskih tijela.

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Popratne usluge za zračni prijevoz

Najam zrakoplova

Industrijska klasifikacija: CPC 83104

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Nacionalna (savezna država)

Mjere: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju fizičkim osobama koje nisu državljeni države članice EU-a ili EGP-a mogu se registrirati samo ako te osobe imaju domicil ili boravište u Belgiji neprekidno najmanje godinu dana.

Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju stranim pravnim subjektima u skladu s pravom države članice EU-a ili EGP-a mogu se registrirati samo ako ti subjekti u Belgiji imaju sjedište poslovanja, zastupništvo ili ured neprekidno najmanje godinu dana.

Sektor:

Prijevoz

Podsektor:

Usluge zračnog prijevoza

Industrijska klasifikacija:

CPC 73

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Razina vlasti:

Nacionalna (savezna država)

Mjere:

Arrêté ministériel du 3 août 1994 fixant les conditions de délivrance des licences d'exploitation aux transporteurs aériens

Opis:**Ulaganja**

Za pružanje usluga zračnog prijevoza obvezna je dozvola. Kako bi dobio dozvolu, zračni prijevoznik mora imati na raspolaganju, u vlasništvu ili u bilo kakvom zakupu, najmanje jedan zrakoplov koji je na njegovo ime upisan u belgijskom registru.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za zračni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna (savezna država i regije)
Mjere:	Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (art. 18) Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14) Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art.14)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za zemaljske usluge obvezan je reciprocitet.

Rezerve koje se primjenjuju u Bugarskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o trgovačkim društvima, članak 17.a Zakon o poticanju ulaganja, članak 24.
Opis:	Ulaganja Strane pravne osobe, osim ako su osnovane u skladu sa zakonodavstvom države članice EU-a ili EGP-a, mogu poslovati i obavljati djelatnosti ako su osnovane u Republici Bugarskoj u obliku trgovačkog društva koje se upisuje u Registar trgovačkih društava. Osnivanje podružnica podliježe odobrenju. Predstavnosti stranih poduzeća potrebno je registrirati pri Bugarskoj trgovačkoj i industrijskoj komori i ona ne mogu obavljati gospodarsku djelatnost, nego samo oglašavati svojeg vlasnika te djelovati kao predstavnici ili zastupnici.
Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Svi sektori, osim vađenja rudača uranija i torija
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.112, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	
Mjere:	Zakon o podzemnim prirodnim resursima Zakon o koncesiji Zakon o privatizaciji i postprivatizacijskom nadzoru
Opis:	Ulaganja Određene gospodarske djelatnosti koje se odnose na iskorištavanje ili upotrebu državne ili javne imovine podliježu koncesijama koje se dodjeljuju u skladu s odredbama Zakona o koncesijama ili drugih posebnih propisa o koncesijama. Djelatnosti ispitivanja ili istraživanja podzemnih prirodnih resursa na državnom području Republike Bugarske, u epikontinentalnom pojusu i u isključivom gospodarskom pojusu u Crnom moru, podliježu odobrenju, dok djelatnosti crpljenja i iskorištavanja podliježu koncesiji koja se dodjeljuje u skladu sa Zakonom o podzemnim prirodnim resursima. Društva koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su izravno ili neizravno povezana s takvim društvima ne smiju sudjelovati u otvorenim postupcima za dodjelu dozvola ili koncesija za ispitivanje, istraživanje ili crpljenje prirodnih resursa, uključujući rudače uranija i torija, niti upravljati postojećom dozvolom ili koncesijom koja je dodijeljena jer su takve djelatnosti isključene, uključujući mogućnost registracije geološkog ili komercijalnog otkrića ležišta koje je rezultat istraživanja.

Komercijalna društva u kojima država članica ili općina drži udjel u kapitalu veći od 50 % ne mogu izvršiti transakcije u svrhu raspolaganja dugotrajnom imovinom društva kako bi sklopila ugovore o stjecanju sudjelujućeg interesa, zakupu, zajedničkoj aktivnosti, kreditu, osiguranju potraživanja niti obvezama koje proizlaze iz mjenica bez dopuštenja Agencije za privatizaciju ili općinskog vijeća, ovisno o tome koje je tijelo nadležno.

Ne dovodeći u pitanje članak 8.4. stavke 1. i 2., u skladu s Odlukom Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012. svaka primjena tehnologije hidrauličkog frakturiranja, odnosno frakiranja za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina zabranjena je odlukom Parlamenta. Zabranjeno je istraživanje i crpljenje plina iz škriljevca.

Sektor: Rudarstvo i vađenje

Podsektor: Vađenje rudača uranija i torija

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 12

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije, Zakon o gospodarskim i finansijskim odnosima s društvima registriranim u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom, povezanim stranama tih društava i njihovim stvarnim vlasnicima, Zakon o podzemnim resursima

Opis:**Ulaganja**

Vađenje rudače uranija zabranjeno je Dekretom Vijeća ministara br. 163. od 20. kolovoza 1992.

U pogledu vađenja rudače torija primjenjuje se opći sustav koncesija za vađenje. Kako bi sudjelovalo u koncesijama za vađenje rudače torija, kanadsko društvo mora imati poslovni nastan u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima te mora biti upisano u Registar trgovačkih društava. Odluke kojima se dopušta vađenje rudače torija donose se u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, pojedinačno za svaki slučaj.

Zabrana sudjelovanja društvima koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su izravno ili neizravno povezana s takvima društvima u otvorenim postupcima za dodjelu koncesija za vađenje prirodnih resursa uključuje rudače uranija i torija.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Tretman najpovlaštenije države

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o odvjetništvu

Zakon o posredovanju

Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Ako Kanada te njezini teritoriji i pokrajine dopuste bugarskim odvjetnicima zastupanje bugarskih državljana u skladu s nacionalnim pravom, Bugarska će kanadskim odvjetnicima dopustiti zastupanje državljana Kanade u skladu s nacionalnim pravom pod istim uvjetima i u suradnji s bugarskim odvjetnikom. U tu svrhu strani odvjetnici moraju dobiti dopuštenje za rad u svojstvu odvjetnika (*attorney*) odlukom Vrhovnog odvjetničkog vijeća i moraju biti upisani u Jedinstveni registar stranih odvjetnika. Poduzeća moraju biti registrirana u Bugarskoj kao partnerstvo odvjetnika (*advokatsko sadružie*) ili odvjetničko društvo (*advokatsko drujestvo*). Naziv odvjetničkog društva može uključivati samo imena partnera, stoga strano društvo ne bi moglo upotrebljavati svoj naziv ako navedeni partneri nisu registrirani u Bugarskoj.

Punopravno članstvo u odvjetničkoj komori dopušteno je samo državljanima države članice EU-a ili stranim državljanima koji su kvalificirani odvjetnici i koji su stekli diplomu na temelju koje mogu obavljati djelatnost u nekoj državi članici EU-a. Pri zastupanju u postupcima mora ih pratiti bugarski odvjetnik.

Za usluge pravnog posredovanja obvezno je trajno boravište.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o neovisnoj finansijskoj reviziji
Opis:	Ulaganja „Specijalizirani revizorski subjekt” društvo je koje je registrirano u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili u skladu sa zakonodavstvom druge države članice EU-a ili Europskoga gospodarskog prostora, čija je glavna djelatnost neovisna finansijska revizija finansijskih izvještaja poduzećâ i čije su tri četvrtine članova ugledni ovlašteni revizori, revizori ili revizorski subjekti iz države članice EU-a te koje ima oblik: (a) javnog trgovačkog društva u kojem više od polovine članova čine ovlašteni revizori, revizori ili revizorski subjekti iz druge države članice EU-a; (b) komanditnog društva u kojem više od polovine članova s neograničenom odgovornošću čine ovlašteni revizori, revizori ili revizorski subjekti iz drugih država članica EU-a ili (c) društva s ograničenom odgovornošću u kojem više od polovine glasova članova i kapitala na Skupštini društva pripada ovlaštenim revizorima, revizorima i revizorskim subjektima iz drugih država članica EU-a.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge poreznog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 863
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o računovodstvu Zakon o neovisnoj finansijskoj reviziji Zakon o porezu na dohodak Zakon o porezu na dobit
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za porezne savjetnike uvjet je državljanstvo države članice EU-a.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Arhitektonske usluge Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture Inženjerske usluge Usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, 8674
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o prostornom razvoju, članak 230.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za projekte od nacionalne ili regionalne važnosti kanadski ulagači moraju djelovati u partnerstvu s lokalnim ulagačima ili kao njihovi podizvodači.

Strani stručnjaci moraju imati iskustvo od najmanje dvije godine u području građevine, što nije uvjet za nacionalne stručnjake.

Na usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture primjenjuje se uvjet u pogledu bugarskog državljanstva.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja

Industrijska klasifikacija:

CPC 8675

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o katastru i registru imovine

Zakon o geodeziji i kartografiji

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Stručno nadležno tijelo jest osoba (fizička ili pravna) koja može izvršavati funkcije koje se odnose na katastarsku izmjjeru, geodeziju i kartografiju. Poslovni nastan i bugarsko državljanstvo obvezni su za fizičke osobe koje, pri proučavanju pomicanja zemljine kore, obavljaju djelatnosti u područjima geodezije, katastarske izmjere i kartografije.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge pismenog i usmenog prevodenja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87905
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba o legalizaciji, ovjeri i prijevodu dokumenata
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za službene prijevode prevoditeljskih agencija obvezan je ugovor s Ministarstvom vanjskih poslova.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge tehničkog ispitivanja i analize
Industrijska klasifikacija:	CPC 8676
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode Zakon o mjeriteljstvu Zakon o nacionalnoj akreditaciji tijela za procjenu usklađenosti Zakon o čistom zraku Zakon o vodama, Pravilnik N-32 o periodičnoj provjeri dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Kako bi pružalo usluge ispitivanja i analize, kanadsko društvo mora imati poslovni nastan u Bugarskoj u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima te biti upisano u Registar trgovačkih društava.

Za periodičnu provjeru dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu osoba mora biti registrirana u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili Zakonom o neprofitnim pravnim osobama, ili mora biti registrirana u drugoj državi članici EU-a ili zemlji EGP-a.

Ispitivanje i analizu sastava i čistoće zraka i vode može provesti samo Ministarstvo okoliša i voda Bugarske ili njegove agencije u suradnji s Bugarskom akademijom znanosti.

Sektor:

Distribucija

Podsektor:

Usluge posrednikâ

Trgovina na veliko i na malo

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, dio CPC-a 62272, CPC 62276, CPC 63108, dio CPC-a 6329

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:	Zakon o veterinarstvu, članci 343., 363. i 373. Zakon o zabrani kemijskog oružja te o kontroli otrovnih kemijskih tvari i njihovih prekursora, članak 6. Zakon o kontroli izvoza oružja te robe i tehnologije s dvojnom namjenom, članak 46. Zakon o duhanu i duhanskim proizvodima, članci 21., 27. i 30.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Distribucija (na veliko i na malo) nafte i naftnih proizvoda, plina, plemenitih kovina te duhana i duhanskih proizvoda podliježe odobrenju i može se obavljati samo nakon upisa u Registar trgovačkih društava. Odobrenje se može dati samo državljanima države članice EGP-a ili stranim državljanima s trajnim boravištem u Bugarskoj. Trgovački centri mogu podlijeti ispitivanju gospodarskih potreba, ovisno o pravilima lokalne općine.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 146., 161., 195., 222. i 228.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom.

Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti može se obavljati samo preko ljekarne.

Upravitelji ljekarni moraju biti kvalificirani farmaceuti i mogu upravljati samo jednom ljekarnom u kojoj i sami rade. Uvjet u pogledu trajnog boravišta za farmaceute. Postoji kvota za broj ljekarni koje jedna osoba može posjedovati.

Sektor:

Usluge obrazovanja

Podsektor:

Usluge osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja

Industrijska klasifikacija:

CPC 921, CPC 922

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o javnom obrazovanju, članak 12.

Zakon o visokom obrazovanju, stavak 4. dodatnih odredaba

Opis:**Ulaganja**

Ova se rezerva primjenjuje na pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koje mogu osigurati samo ovlaštena bugarska poduzeća (obvezna je komercijalna prisutnost).

Odlukom Vijeća ministara na prijedlog ministra obrazovanja, mlađih i znanosti bugarski vrtići i škole sa stranim udjelom u vlasništvu mogu se osnovati ili preoblikovati na zahtjev udruženja, trgovačkih društava ili poduzeća bugarskih i stranih fizičkih i pravnih subjekata koji su propisno registrirani u Bugarskoj.

Vrtići i škole u stranom vlasništvu mogu se osnovati ili preoblikovati na zahtjev stranih pravnih subjekata u skladu s međunarodnim sporazumima i konvencijama te na temelju prethodnih odredaba.

Strane srednje škole ne mogu osnovati društva kćeri na državnom području Bugarske. Strane visoke škole u Bugarskoj mogu otvoriti fakultete, odjele, institute i više škole samo u okviru bugarskih visokih škola i u suradnji s njima.

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Industrijska klasifikacija:

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakonik o osiguranju, članci 8., 41. i 47.b

Opis:	Financijske usluge
	Prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje usluga osiguranja u Bugarskoj, strani osiguratelj ili reosiguratelj u svojoj državi podrijetla mora dobiti odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja koje želi pružati u Bugarskoj.
	Za posrednike u osiguranju obvezno je osnivanje u zemlji (bez podružnica).
	Uvjet u pogledu boravišta za članove upravljačkog i nadzornog tijela društava za (re)osiguranje i sve osobe ovlaštene za upravljanje društvom za (re)osiguranje i njegovo zastupanje.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o kreditnim institucijama, članci 2. i 17. Zakonik o socijalnom osiguranju, članak 121.e Zakon o valutama, članak 3.
Opis:	Financijske usluge Banka se osniva kao dioničko društvo. Banku skupno vode i predstavljaju najmanje dvije osobe, od kojih najmanje jedna izvrsno poznaje bugarski jezik.

Osobe koje vode i predstavljaju banku vode banku tako da su osobno prisutne na adresi njezine uprave.

U svrhu javnog privlačenja depozita ili drugih obnovljivih resursa te drugih usluga banka koja ima sjedište u državi koja nije članica EU-a mora od Bugarske narodne banke dobiti dozvolu za obavljanje poslovnih aktivnosti u Bugarskoj preko podružnice.

Financijska institucija osniva se kao dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću ili komanditno društvo s udjelima te je glavno mjesto njezina poslovanja na državnom području Bugarske.

Samo financijske institucije registrirane u Bugarskoj i strane financijske institucije sa sjedištem u državi članici EU-a mogu obavljati djelatnost na državnom području Bugarske.

Mirovinsko osiguranje pruža dioničko društvo koje ima dozvolu za rad u skladu sa Zakonom o socijalnom osiguranju i registrirano je u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima ili zakonodavstvom druge države članice EU-a (bez podružnica).

Promotori i dioničari društava za mirovinsko osiguranje mogu biti pravne osobe nerezidenti, registrirane kao institucije za socijalno osiguranje ili komercijalno osiguranje odnosno kao druge financijske institucije u skladu sa svojim nacionalnim pravom ako dostave bankovne reference prvaklasne strane banke koje potvrdi Bugarska narodna banka. Fizičke osobe nerezidenti ne mogu biti promotori i dioničari društava za mirovinsko osiguranje.

Prihodi fondova dodatnog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te slični prihodi izravno povezani s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem koje obavljaju osobe koje su registrirane u skladu sa zakonodavstvom druge države članice EU-a i koje mogu, u skladu s predmetnim zakonodavstvom, izvršavati aktivnosti povezane s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem nisu oporezivi u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o porezu na dobit.

Predsjednik uprave, predsjednik upravnog odbora, izvršni direktor i poslovođa moraju imati stalnu adresu ili dozvolu za trajni boravak u Bugarskoj.

Sektor:

Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Podsektor:

Hoteli, restorani te priprema i dostava hrane i pića (*catering*)

Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora)

Usluge turističkih vodiča

Industrijska klasifikacija:

CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o turizmu, članci 17. i 45.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Zahtijeva se osnivanje društva (bez podružnica).

Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) mogu pružati osobe s poslovnim nastanom u državi članici EU-a ili državi članici EGP-a ako navedena osoba nakon uspostave poslovnog nastana na državnom području Bugarske dostavi presliku dokumenta kojim se potvrđuje njezino pravo na obavljanje te djelatnosti te potvrdu ili drugi dokument koji je izdala kreditna institucija ili osiguratelj i koji sadržava podatke o postojanju osiguranja kojim je pokrivena odgovornost navedene osobe za štetu koja može nastati kao rezultat skrivljenog neizvršenja profesionalnih dužnosti.

Broj stranih direktora ne smije biti veći od broja direktora koji su državljeni Bugarske u slučajevima kad je javni (državni ili općinski) udjel u vlasničkom kapitalu bugarskih društava veći od 50 %.

Uvjet u pogledu državljanstva za turističke vodiče.

Sektor:

Ribarstvo

Prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:

ISIC rev 3.1: 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5233, CPC 721,CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik o trgovačkim brodovima, članci 6., 27. i 28. Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske, članci 116., 116.a, 117. i 117.a Pravilnik br. 17/22.01.2013 o prijevozu robe unutarnjim plovnim putovima
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Brod duge plovidbe može ploviti pod bugarskom zastavom: (a) ako je u vlasništvu države; (b) ako je u vlasništvu fizičke osobe ili pravnog subjekta iz Bugarske; (c) ako je više od polovine u vlasništvu fizičkih osoba ili pravnih subjekata iz Bugarske ili (d) ako je u vlasništvu fizičke osobe ili pravnog subjekta iz države članice EU-a, pod uvjetom da je vlasnik broda, za potrebe izvršenja tehničkih, administrativnih i drugih uvjeta bugarskog zakonodavstva u pogledu brodova duge plovidbe, ovlastio fizičke osobe ili pravne subjekte iz Bugarske odnosno fizičke osobe ili pravne subjekte iz države članice EU-a koji su rezidenti Bugarske i da su te osobe odgovorne za izvršenje tih zadaća u njegovo ime.

U pogledu popratnih usluga za javni prijevoz koji se obavlja u bugarskim lukama, u lukama koje su od nacionalne važnosti pravo na obavljanje popratnih aktivnosti dodjeljuje se ugovorom o koncesiji. U lukama koje su od regionalne važnosti to se pravo dodjeljuje na temelju ugovora s vlasnikom luke.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima unutarnje plovidbe. Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 722, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Viša uprava i upravni odbori Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik o trgovačkim brodovima Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske Pravilnik o uvjetima i redoslijedu odabira bugarskih prijevoznika putnika i tereta u skladu s međunarodnim ugovorima Pravilnik 3. o servisiranju plovila bez posade

Opis:

**Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge
međunarodnog pomorskog prijevoza**

Prijevoz i sve djelatnosti koje se odnose na vodogradnju i podvodne tehničke radove, ispitivanje i crpljenje minerala i drugih anorganskih resursa, pilotiranje, skladištenje, prihvat otpada, mješavine vode i ulja itd., a koji se obavljaju plovilima u unutarnjim vodama, teritorijalnom moru i kopnenim vodnim putovima u Bugarskoj, mogu obavljati samo plovila koja plove pod bugarskom zastavom ili plovila koja plove pod zastavom druge države članice EU-a.

Usluge koje se pružaju plovilima bez posade u bugarskim lukama i skladištima na Dunavu pružaju samo bugarska poduzeća (obvezno je osnivanje društva).

Broj pružatelja usluga u lukama može se ograničiti ovisno o objektivnom kapacitetu luke, o čemu odlučuje stručna komisija koju osniva ministar prometa, informacijske tehnologije i komunikacije.

Uvjet u pogledu državljanstva za popratne usluge. Kapetan i glavni inženjer plovila obvezno moraju biti državljeni države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Najmanje 25 % upravljačkih i operativnih funkcija i najmanje 25 % funkcija na razini izvršavanja zapovijedi moraju držati državljeni Bugarske.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Željeznički prijevoz
	Popratne usluge za željeznički prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 711
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o željezničkom prijevozu, članci 37. i 48.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Samo državljanini države članice EU-a mogu pružati usluge željezničkog prijevoza ili popratne usluge za željeznički prijevoz u Bugarskoj. Ministar prometa željezničkim prijevoznicima koji su registrirani kao trgovci izdaje dozvolu za obavljanje željezničkog prijevoza putnika ili tereta.

Rezerve koje se primjenjuju u Hrvatskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09) Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 31/11 i 63/11), članak 2.
Opis:	Ulaganja Strana društva mogu steći nekretnine radi pružanja usluga samo ako imaju poslovni nastan i osnovana su u Hrvatskoj kao pravne osobe. Za stjecanje nekretnina potrebnih za pružanje usluga preko podružnica potrebno je odobrenje Ministarstva pravosuđa. Stranci ne mogu steći poljoprivredno zemljište.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o odvjetništvu (NN 9/94, 51/01, 117/08, 75/09 i 18/11)

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Zastupanje stranaka pred sudovima mogu obavljati samo članovi Hrvatske odvjetničke komore (hrvatski naziv „odvjetnici“). Za članstvo u odvjetničkoj komori potrebno je državljanstvo.

U postupcima pred arbitražnim i *ad hoc* sudovima u koje su uključeni međunarodni elementi stranke mogu zastupati samo odvjetnici koji su članovi odvjetničkih komora drugih zemalja.

Punopravno članstvo u odvjetničkoj komori, koje je obvezno za usluge pravnog zastupanja, podliježe uvjetu u pogledu državljanstva (državljanstvo države članice EU-a).

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 862

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o reviziji (NG 146/05, 139/08 i 144/12), članak 3.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Strana revizorska društva mogu pružati usluge revizije na hrvatskom državnom području kada osnuju podružnicu. Reviziju mogu obavljati samo pravne osnove s poslovnim nastanom u Hrvatskoj ili fizičke osobe rezidenti Hrvatske.

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Arhitektonske i inženjerske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08, 49/11 i 25/13)
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Planove ili projekte stranih arhitekata ili inženjera mora potvrditi ovlaštena fizička ili pravna osoba u Hrvatskoj s obzirom na njihovu usklađenost s hrvatskim zakonodavstvom.

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 932
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon o veterinarstvu (NN 41/07 i 55/11), članci 89. i 106.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Samо pravne i fizičke osobe koje su osnovane za obavljanje veterinarske djelatnosti u državi članici EU-a mogu u Hrvatskoj pružati prekogranične usluge veterinarske djelatnosti (Zakon o veterinarstvu NN 41/07 i 55/11, članak 89.).

Veterinarsku praksu u Hrvatskoj mogu obavljati samo državljeni države članice EU-a (Zakon o veterinarstvu, NN 41/07 i 55/11, članak 106.).

Sektor:

Distribucija

Podsektor:

Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i maloprodaja medicinske i ortopediske robe

Industrijska klasifikacija:

CPC 63211

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12 i 144/12)

Opis:**Ulaganja**

Odobrenje podligežje ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska gustoća postojećih ljekarna.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Usluge poslovanja nekretninama

Industrijska klasifikacija:

CPC 821, CPC 822

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o posredovanju u prometu nekretninama (NN 107/07 i 144/12), članak 2.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezna je komercijalna prisutnost.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 8675
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Pravilnik o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN 57/10), članci 32. do 35.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Usluge osnovnog savjetovanja u području geologije, geodezije i rudarstva te srodne usluge savjetovanja u području zaštite okoliša na državnom području Hrvatske mogu se pružati samo zajedno s domaćim pravnim osobama ili preko njih.
Sektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Podsektor:	Bolničke usluge Usluge hitne pomoći Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

Industrijska klasifikacija:	CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193, CPC 933
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12 i 144/12)
Opis:	Ulaganja Osnivanje nekih privatnih ustanova za socijalnu skrb može podlijetati ograničenjima s obzirom na potrebe na određenim zemljopisnim područjima.
Sektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor:	Hoteli i restorani Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turooperatora) (uključujući voditelje putovanja) Usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12) Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07 i 88/10)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Uvjet u pogledu državljanstva za ugostiteljsku djelatnost u kućanstvima i na ruralnim imanjima.

Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o pomorstvu, članak 187.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Plovilo duge plovidbe u vlasništvu fizičke ili pravne osobe koja ima boravište ili sjedište izvan EU-a može se upisati u hrvatski nacionalni registar i ploviti pod hrvatskom zastavom ako brodar/društvo koje želi upisati plovilo ima komercijalnu prisutnost u Hrvatskoj.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge pomorskog prijevoza: usluge tegljenja i guranja Popratne usluge za pomorski prijevoz Pomoćne usluge u svim vrstama opskrbe Usluge utovara i istovara tereta Usluge pohrane i skladištenja Usluge agencije za prijevoz tereta Ostale pomoćne i popratne usluge prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 7214, CPC 741, CPC 742, 745, CPC 741, CPC 742, CPC 748, CPC 749
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09)
Opis:	Ulaganja Strane pravne osobe moraju osnovati društvo u Hrvatskoj te im lučka uprava mora dodijeliti koncesiju na temelju javnog natječaja.

Rezerve koje se primjenjuju na Cipru

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o stjecanju nekretnina (stranci) (poglavlje 109.), kako je izmijenjen zakonima br. 52 iz 1969., 55 iz 1972., 50 iz 1990. i 54(I) iz 2003.
Opis:	Ulaganja Ciprani ili osobe ciparskog podrijetla te državljeni država članica EU-a mogu bez ograničenja steći nekretnine na Cipru. Ni jedan stranac ne može, osim u slučaju <i>mortis causa</i>, steći nekretninu bez prethodne dozvole Vijeća ministara. Za strance, ako stjecanje nekretnine premašuje površinu potrebnu za izgradnju kuće ili poslovnih prostora ili na drugi način premašuje površinu dvaju <i>donuma</i> ($2\ 676\ m^2$), svaka dozvola koju je dodijelilo Vijeće ministara podliježe uvjetima, ograničenjima i kriterijima koji su utvrđeni u Pravilniku Vijeća ministara i koje je odobrio Predstavnički dom.

Stranac je svaka osoba koja nije državljanin Republike Cipra, uključujući društva u stranom vlasništvu. Taj pojam ne uključuje strance ciparskog podrijetla ili supružnike državnjana Republike Cipra koji nisu Ciprani.

Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Vađenje sirove nafte i prirodnog plina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 1110
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o ugljikovodicima (ispitivanje, istraživanje i iskorištavanje) iz 2007., (Zakon 4(I)/2007), kako je izmijenjen zakonima 126(I) iz 2013. i 29(I) iz 2014.
Opis:	Ulaganja Vijeće ministara može radi energetske sigurnosti svim subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Kanade ili državnjana Kanade odbiti pristup aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanje tih aktivnosti. Ni jedan subjekt ne smije nakon dobivenog odobrenja za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika doći pod izravnu ili neizravnu kontrolu Kanade ili državljanina Kanade bez prethodnog odobrenja Vijeća ministara.

Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Kanade ili treće zemlje odnosno državljanina Kanade ili treće zemlje ako Kanada ili ta treća zemlja subjektima iz Republike Cipra ili subjektima iz država članica EU-a u pogledu pristupa aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanja tih aktivnosti ne dodijeli tretman usporediv s tretmanom koji Republika Cipar ili država članica EU-a dodjeljuje subjektima iz Kanade ili te treće zemlje.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjen zakonima br. 42 iz 1961., 20 iz 1963., 46 iz 1970., 40 iz 1975., 55 iz 1978., 71 iz 1981., 92 iz 1983., 98 iz 1984., 17 iz 1985., 52 iz 1985., 9 iz 1989., 175 iz 1991., 212 iz 1991., 9(I) iz 1993., 56(I) iz 1993., 83(I) iz 1994., 76(I) iz 1995., 103(I) iz 1996., 79(I) iz 2000., 31(I) iz 2001., 41(I) iz 2002., 180(I) iz 2002., 117(I) iz 2003., 130(I) iz 2003., 199(I) iz 2004., 264(I) iz 2004., 21(I) iz 2005., 65(I) iz 2005., 124(I) iz 2005., 158(I) iz 2005., 175(I) iz 2006., 117(I) iz 2007., 103(I) iz 2008., 109(I) iz 2008., 11(I) iz 2009., 130(I) iz 2009., 4(I) iz 2010., 65(I) iz 2010., 14(I) iz 2011., 144(I) iz 2011., 116(I) iz 2012. i 18(I) iz 2013.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori.

Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezni su boravište (komercijalna prisutnost) i državljanstvo države članice EU-a. Samo odvjetnici upisani u odvjetničku komoru mogu biti partneri, dioničari ili članovi upravnih odbora odvjetničkih društava na Cipru.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Računovodstvene i knjigovodstvene usluge

Revizorske usluge, usluge poreznog savjetovanja

Industrijska klasifikacija:

CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o revizorima i obveznoj reviziji godišnjih i konsolidiranih izvještaja iz 2009. (Zakon 42(I)/2009), kako je izmijenjen Zakonom br. 163(I) iz 2013.

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Pristup je ograničen na fizičke osobe. Kanadski revizori moraju dobiti posebnu dozvolu ministra financija, koja podliježe reciprocitetu. Odobrenje podliježe i ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanje u području zapošljavanja u podsektoru. Dopuštena su strukovna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba. Nisu dopuštena korporativna udruživanja.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge tehničkog ispitivanja i analize
Industrijska klasifikacija:	CPC 8676
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o registraciji kemičara iz 1988. (Zakon 157/1988), kako je izmijenjen zakonima br. 24(I) iz 1992. i 20(I) iz 2004.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga kemičara i biologa može biti obvezno državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor:	Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja) Usluge turističkih vodiča

Industrijska klasifikacija:

CPC 7471, CPC 7472

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o turističkim uredima, putničkim agencijama i turističkim vodičima od 1995. do 2004. (N.41(I)/1995. – 2004.)

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Dozvola za osnivanje turističke putničke agencije i upravljanje njome te produljenje dozvole za poslovanje postojećeg trgovackog društva izdaje se samo fizičkim ili pravnim osobama iz EU-a.

Ni jedno nerezidentno društvo, osim onih koja imaju poslovni nastan u drugoj državi članici EU-a, ne može u Republici Cipru organizirano ili stalno obavljati djelatnosti iz članka 3. prethodno navedenog Zakona, osim ako ga ne zastupa rezidentno društvo.

Za pružanje usluga turističkih vodiča obvezno je državljanstvo države članice EU-a.

Sektor:

Ribarstvo, prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakoni o trgovačkim brodovima (registracija brodova, prodaja i zalog) od 1963. do 2005. (Zakon 45/1963), kako su izmijenjeni zakonima br. 138(I) iz 2003., 169(I) iz 2004. i 108(I) iz 2005.
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Plovilo se može upisati u Registar ciparskih brodova samo u sljedećim slučajevima: (a) više od 50 % udjela u brodu u vlasništvu je državljana države članice EU-a koji su, ako nemaju trajno boravište u Republici Cipru, imenovali ovlaštenog predstavnika u Republici Cipru ili (b) svi udjeli (100 %) u brodu u vlasništvu su jednog društva ili više društava , koja imaju poslovni nastan i posluju: i. u skladu sa zakonima Republike Cipra i imaju registrirano sjedište u Republici Cipru;

- ii. u skladu sa zakonima druge države članice EU-a i imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u Europskom gospodarskom prostoru te su imenovala ovlaštenog predstavnika u Republici Cipru ili je upravljanje brodom u cijelosti povjereno društvu za upravljanje brodovima s Cipra ili iz EU-a koje ima mjesto poslovanja u Republici Cipru ili
- iii. izvan Republike Cipra ili izvan druge države članice EU-a, ali su pod kontrolom državljana države članice EU-a i imaju ovlaštenog predstavnika u Republici Cipru ili je upravljanje brodom u cijelosti povjereno društvu za upravljanje brodovima s Cipra ili iz EU-a koje ima mjesto poslovanja u Republici Cipru. Smatra se da je društvo pod kontrolom državljana države članice EU-a ako je više od 50 % njegovih udjela u vlasništvu državljana države članice EU-a ili ako većinu direktora društva čine državljeni države članice EU-a.

Rezerve koje se primjenjuju u Češkoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 95/1999, Zb. (o uvjetima za prijenos poljoprivrednog zemljišta i šuma iz državnog vlasništva u vlasništvu drugih subjekata) Zakon br. 503/2012, Zb., o Uredu za upravljanje državnim zemljištem
Opis:	Ulaganja Poljoprivredno i šumsko zemljište mogu steći strane fizičke osobe koje imaju trajno boravište u Češkoj Republici i poduzeća s poslovnim nastanom u Češkoj Republici. Za poljoprivredno i šumsko zemljište u državnom vlasništvu vrijede posebna pravila. Državno poljoprivredno zemljište mogu steći samo češki državlјani, općine i javna sveučilišta (za izobrazbu i istraživanje). Pravne osobe (neovisno o obliku ili mjestu boravišta) mogu otkupiti državno poljoprivredno zemljište od države samo ako je na njemu sagrađen objekt koji već posjeduju ili ako je to zemljište neophodno za uporabu tog objekta. Samo općine i javna sveučilišta mogu steći državne šume.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 85/1996, Zb., Zakon o odvjetnicima
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Strani odvjetnici koji su primljeni u Češku odvjetničku komoru na temelju članka 5.a stavka 1. Zakona o odvjetnicima ovlašteni su pružati pravne usluge u području prava zemlje u kojoj su stekli pravo na pružanje pravnih usluga te u području međunarodnog prava. Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.
Sektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Podsektor:	Poslovne usluge i usluge proizvodnje Veterinarske usluge Paramedicinsko osoblje Restaurator Fizioterapeuti

Industrijska klasifikacija:	CPC 93191, CPC 932, CPC 96322
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 166/1999, Zb. (Zakon o veterinarstvu), članci 58. – 63., 39. Zakon br. 381/1991, Zb. (o Komori veterinarskih kirurga Češke Republike), stavak 4. Zakon 20/1987, Zb., o zaštiti državnih spomenika Zakon 96/2004, Zb., o uvjetima dobivanja i priznavanja kvalifikacija za obavljanje nemedicinskih zanimanja u zdravstvu te za propisno obavljanje djelatnosti povezanih s pružanjem zdravstvene zaštite
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pristup je ograničen samo na fizičke osobe.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 92390
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 111/1998, Zb. (Zakon o visokom obrazovanju), članak 39. ZAKON BR. 561/2004, ZB., O PREDŠKOLSKOM, OSNOVNOŠKOLSKOM, SREDNJOŠKOLSKOM, VISOKOM STRUČNOM I DRUGOM OBRAZOVANJU (ZAKON O OBRAZOVANJU)

Opis:	Ulaganja
	Za podnošenje zahtjeva za državno odobrenje za vođenje privatne visokoškolske ustanove obvezan je poslovni nastan u EU-u. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge srednjoškolskog tehničkog i strukovnog obrazovanja.
Sektor:	Javne, društvene i osobne usluge
Podsektor:	Usluge zaštite okoliša Usluge recikliranja Pakiranje
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 477/2001, Zb. (Zakon o pakiranju) stavak 16.
Opis:	Ulaganja Usluge koje se odnose na povrat i uporabu ambalaže može pružati samo ovlašteno društvo za ambalažu, koje mora biti pravna osoba osnovana kao dioničko društvo.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 61/2000 o pomorskoj plovidbi (članci 5., 6. i 28.)
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Upрављање бродом под националном заставом резервирано је за држављане државе чланице ЕУ-а или правне особе с пословним nastanom у држави чланici EU-а ili EGP-а.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Željeznički prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 711
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 266/1994, Zb., o željezničkom prijevozu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za željeznički prijevoz putnika i tereta te usluge guranja i tegljenja obvezno je osnivanje društva (bez podružnica).

Rezerve koje se primjenjuju u Danskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Danski Zakon o stjecanju stvarnog vlasništva Lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986 om erhvervelse af fast ejendom (Zakon Ministarstva pravosuđa br. 566 od 28. kolovoza 1985.), kako je izmijenjen Zakonom br. 1102 od 21. prosinca 1994. i Odlukom br. 764 od 18. rujna 1995. Danski Zakon o poljoprivrednom zemljištu (lov om landbrugsejendomme)
Opis:	Ulaganja Danski Zakon o stjecanju stvarnog vlasništva primjenjuje se na poljoprivredno zemljište jer se pojam „stvarno vlasništvo“ odnosi na sve nekretnine i stoga obuhvaća i poljoprivredno i ruralno zemljište. Samo osobe koje imaju trajno boravište u Danskoj ili koje su prije imale trajno boravište u Danskoj najmanje pet godina mogu u Danskoj kupiti nekretninu. Taj se uvjet primjenjuje i na poduzeća, udruženja i druga tijela, javne ili privatne institucije, fondacije i humanitarne zaklade koje nemaju registrirano sjedište u Danskoj te na strana javne tijela. Ostale osobe moraju od Ministarstva pravosuđa zatražiti dopuštenje za kupnju nekretnina, koje se odobrava ako će podnositelj zahtjeva upotrebljavati nekretninu kao primarno boravište tijekom boravka u Danskoj ili u svrhu samozapošljavanja u Danskoj.

Kupnja nekretnine koja će se upotrebljavati kao sekundarno boravište ili kao kuća za odmor odobrava se podnositelju zahtjeva samo ako predmetna osoba ima osobito bliske odnose ili veze s Danskom.

Kupnja nekretnine za poduzeća, udruženja i druga tijela, javne ili privatne institucije, fondacije i humanitarne zaklade koje nemaju registrirano sjedište u Danskoj dopustit će se ako je stjecanje preuvjet za poslovne djelatnosti kupca.

Stjecanje poljoprivrednog zemljišta od strane fizičkih ili pravnih osoba uređeno je i danskim Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (lov om landbrugsejendomme), kojim se za sve osobe, bilo Dance ili strance, uvode ograničenja na stjecanje poljoprivredne imovine. U skladu s tim, sve fizičke ili pravne osobe koje žele steći poljoprivrednu nekretninu moraju ispunjivati uvjete iz tih dvaju zakona.

Fizička osoba može steći poljoprivredno gospodarstvo ako stjecatelj, ili druga osoba, uspostavi primarno boravište na tom gospodarstvu najkasnije šest mjeseci nakon stjecanja. Ne postoji ograničenje u pogledu državljanstva.

Ako stjecatelj nije državljanin ni jedne države članice EU-a ili EGP-a, stjecatelj mora dobiti i dozvolu Ministarstva pravosuđa, osim ako stjecatelj stvarno živi u Danskoj ili je prije živio u Danskoj najmanje pet godina.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. Oktober 2009 (Zakon br. 1053 od 29. listopada 2009. o pravosuđu)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način. Devedeset posto udjela u danskom odvjetničkom društvu mora biti u vlasništvu odvjetnika s danskom dozvolom za obavljanje djelatnosti ili odvjetničkih društava koja su registrirana u Danskoj. Samo odvjetnici s danskom dozvolom za obavljanje djelatnosti mogu biti članovi upravnog odbora ili uprave danskog odvjetničkog društva. Preostalih deset posto može biti u vlasništvu drugih zaposlenika odvjetničkih društava, koji također mogu biti članovi upravnog odbora ili uprave društva. Stavljanje na tržište usluga pravnog savjetovanja ograničeno je na odvjetnike s danskom dozvolom za obavljanje poslovne djelatnosti.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Računovodstvene i knjigovodstvene usluge Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Revisorloven (danski Zakon o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima), Zakon br. 468 od 17. lipnja 2008.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Osoba mora biti rezident kako bi mogla pružati revizorske usluge. U cilju pristupanja partnerstvu s danskim ovlaštenim računovođama, strani računovođe moraju dobiti dozvolu Danske poslovne agencije.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 433 od 9. lipnja 2004. o veterinarskim kirurzima
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pristup je ograničen na fizičke osobe.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge poslovanja nekretninama (uz naknadu ili na temelju ugovora)
Industrijska klasifikacija:	CPC 822
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lov om omsætning af fast ejendom (Zakon o prodaji nekretnina)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Ako fizička osoba koja je prisutna na državnom području Danske pruža usluge poslovanja nekretninama, samo ovlašteni posrednici za nekretnine koji su fizičke osobe upisane u registar posrednika za nekretnine mogu upotrebljavati naziv „posrednik za nekretnine” u skladu s člankom 25. stavkom 2. Zakona o prometu nekretninama, kojim su predviđeni uvjeti o tome tko može biti upisan u registar. U skladu sa Zakonom podnositelj zahtjeva mora imati boravište u Danskoj odnosno u EU-u, EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji. Danska poslovna agencija može odustati od uvjeta u pogledu boravišta. Zakon o prodaji nekretnina primjenjuje se samo kad se usluge poslovanja nekretninama pružaju danskim klijentima.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge pismenog i usmenog prevodenja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87905
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lov om translatører og tolke (Zakon o ovlaštenim pismenim i usmenim prevoditeljima), Zakon br. 181 od 25. ožujka 1988., članci 1. i 1.a
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Kako bi fizička osoba prisutna na državnom području Danske mogla pružati usluge ovlaštenog pismenog i usmenog prevođenja, obvezno je odobrenje Danske poslovne agencije. Izuzeća od uvjeta u pogledu odobrenja za povremeno i privremeno pružanje tih usluga može se odobriti osobama koje obavljaju djelatnost istovjetnu djelatnosti državnog ovlaštenog pismenog i usmenog prevoditelja u drugoj državi članici EU-a, zemlji EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lov om vagtvirksomhed LBK br. 227 od 3. ožujka 2010.
Opis:	Ulaganja Uvjet u pogledu boravišta za članove upravnog odbora.

Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Apotekerloven (danski Zakon o ljekarnama) LBK br. 855 od 4. kolovoza 2008.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopuštena je samo fizičkim osobama.
Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (danski Zakon o registru stranih brodova), članak 1. stavak 2. Søloven (danski Zakon o trgovackim brodovima), članak 1. stavak 2. Lov om Havne (Zakon o lukama), članak 9. stavci 6. i 7. te članak 10. stavci 4. i 5.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Osobe koje nemaju boravište u EU-u ne mogu biti vlasnici plovila s danskom zastavom, osim u sljedećim slučajevima: (a) preko poduzeća koje je osnovano u Danskoj, tj. zastupništva, podružnice ili društva kćeri. Nadalje, to poduzeće mora stvarno upravljati plovilima te ih kontrolirati i voditi preko državljanina države članice EU-a ili EGP-a odnosno osobe koja ima boravište u Danskoj ili (b) preko poslovnog nastana društva kćeri u drugoj državi članici EU-a ili EGP-a i prijenosa vlasništva nad brodom na to društvo iz EU-a ili EGP-a. To društvo iz EU-a ili EGP-a ne mora osnovati zastupništvo, podružnicu ili društvo kćer, ali se mora imenovati predstavnik u Danskoj te se mora brodom stvarno upravljati, kontrolirati ga i voditi iz Danske.
Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 741, CPC 742, CPC 745

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (danski Zakon o registru stranih brodova), članak 1. stavak 2. Søloven (danski Zakon o trgovačkim brodovima), članak 1. stavak 2. Lov om Havne (Zakon o lukama), članak 9. stavci 6. i 7. i članak 10. stavci 4. i 5.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Kad strani upravitelj privatne luke obavlja usluge utovara i istovara brodova i druge usluge povezane s brodovima u danskoj luci u suradnji s danskom općinskom lukom, u skladu sa Zakonom o lukama obvezno je dopuštenje ministra prometa. Općinskim lukama potrebno je odobrenje ministra prometa za obavljanje usluga utovara i istovara brodova i drugih usluga povezanih s brodovima kao što su pilotiranje, tegljenje itd. Državne luke ne smiju obavljati te usluge. Zakonom o lukama ne uvode se ograničenja za upravitelje privatnih luka; stoga stranim upraviteljima <i>privatnih</i> luka nije zabranjeno obavljati usluge utovara i istovara brodova i druge usluge povezane s brodovima u danskim lukama. Međutim, strani upravitelji <i>državnih</i> i <i>općinskih</i> luka podliježu ograničenjima iz Zakona o lukama.

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Prijevoz goriva cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	CPC 7131
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsysrtemer og pipelines (Odluka o uređenju i uspostavi tankova ulja, sustava cjevovoda i cjevovoda te upravljanju njima), br. 724 od 1. srpnja 2008.
Opis:	Ulaganja Vlasnik ili korisnik koji planira uspostaviti cjevovod za prijevoz sirove ili rafinirane nafte i naftnih proizvoda te prirodnog plina prije početka radova mora dobiti odobrenje lokalnog tijela. Broj tih dozvola koje se izdaju može biti ograničen.

Rezerve koje se primjenjuju u Estoniji

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Äriseadustik (Zakonik o trgovačkim društvima) članak 63. ¹ stavak 2., članak 385. stavak 1.
Opis:	Ulaganja Strano društvo imenuje jednog direktora podružnice ili više njih. Direktor podružnice mora biti fizička osoba koja ima aktivnu poslovnu sposobnost. Najmanje jedan direktor podružnice mora biti imati boravište u Estoniji, državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Advokatuuriseadus (Zakon o odvjetničkoj komori), RT I 2001, 36, 201 Notariaadiseadus (Zakon o javnim bilježnicima), RT I 2000, 104, 684 Kohtutäituri seadus (Zakon o sudskim izvršiteljima), RT I 2009, 68, 463

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području estonskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Za pravne usluge koje se ne odnose na usluge savjetovanja klijenata o njihovim zakonskim pravima i obvezama te pružanje informacija o pravnim pitanjima, komercijalna prisutnost ograničena je na društva trgovaca pojedinaca ili odvjetnička društva s ograničenom odgovornošću; u tim je slučajevima potrebno odobrenje Odvjetničke komore (Advokatuur).

Sektor: Pravne usluge

Podsektor: Patentni zastupnici

Sudski tumači

Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Patendivoliniku seadus (Zakon o patentnim zastupnicima) članak 14. stavak 1.

Vandetõlgi seadus (Zakon o sudskim tumačima) članak 3. stavak 2.

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Patentni zastupnik mora biti državljanin države članice EU-a s trajnim boravištem u Estoniji. Sudski tumač mora biti državljanin države članice EU-a.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ravimiseadus (Zakon o lijekovima), RT I 2005, 2, 4; članak 25. stavak 3., članak 30. i članak 42. ¹
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti može se obavljati samo preko ljekarne. Zabranjena je narudžba lijekova poštom te isporuka lijekova naručenih preko interneta poštom ili kurirskom službom. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području.

Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520 CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna Zakon o zastavi broda i registru brodova
Mjere:	

Opis:

Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza

Pravo na plovidbu pod nacionalnom zastavom Republike Estonije dodjeljuje se plovilima duge plovidbe u vlasništvu estonskih građana i pomorskim plovilima u zajedničkom vlasništvu ako je većinski udjel u plovilu u vlasništvu estonskih suvlasnika. Većinsko vlasništvo nad plovilom koje plovi pod estonskom zastavom rezervirano je za državljanе i pravne osobe iz država članica EU-a pod uvjetom da osoba iz druge države članice EU-a ima:

- (a) boravište ili stalni poslovni nastan u Estoniji te se sam brod ne smatra poslovnim nastanom ili
- (b) stalnog predstavnika koji ima boravište ili sjedište u Estoniji i koji je odgovoran za usklađenost s tehničkim, društvenim i administrativnim uvjetima utvrđenima u pogledu plovila duge plovidbe u Estoniji te koji izravno kontrolira i prati upotrebu broda.

Rezerve koje se primjenjuju u Finskoj

Za potrebe rezerva u EU-u i njegovim državama članicama regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski otoci

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), članak 1. Osuuskuntalaki (Zakon o zadružama) 1488/2001 Osakeyhtiölaki (Zakon o društvima s ograničenom odgovornošću) (624/2006), Laki luottolaitostoiminnasta (Zakon o kreditnim institucijama) (121/2007)
Opis:	Ulaganja Najmanje jedan od članova javnog trgovačkog društva ili komplementara komanditnog društva mora imati boravište u EGP-u ili, ako je član pravna osoba, domicil (podružnice nisu dopuštene) u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća. Da bi privatni poduzetnik mogao obavljati trgovinu, mora imati boravište u EGP-u.

Ako strana organizacija iz zemlje izvan EGP-a namjerava poslovati ili trgovati osnivanjem podružnice u Finskoj, obvezna je dozvola za obavljanje trgovačke djelatnosti.

Najmanje jedan od redovnih članova i jedan od zamjenika članova upravnog odbora te glavni direktor moraju imati boravište u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća za pojedino društvo.

Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Rudarstvo Usluge povezane s rudarenjem Usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja povezane s inženjerstvom Vađenje rudača
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 120, CPC 5115, CPC 883, CPC 8675
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kaivoslaki (Zakon o rudarstvu) (621/2011) Ydinenergialaki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa potrebna je dozvola za vađenje nuklearnih materijala, koju dodjeljuje vlada. Dozvolu za iskorištavanje određenog rudarskog područje mora izdati vlada. Odobrenje se može dati fizičkoj osobi koja ima boravište u EGP-u ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u EGP-u. Može se provesti ispitivanje gospodarskih potreba.

Sektor:	Uzgoj životinja
Podsektor:	Uzgoj sobova
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 014
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Poronhoitolaki (Zakon o uzgoju sobova) (848/1990), poglavlje 1., članak 4. Protokol 3. uz Ugovor o pristupanju Finske
Opis:	Ulaganja Samo državljeni države članice EGP-a koji imaju boravište na području na kojem žive stada sobova mogu biti vlasnici sobova i uzbogati ih. Mogu se dodijeliti isključiva prava.

Sektor:	Pravne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Tavaramerkkilaki (Zakon o žigu) (7/1964) Laki patenttiasiamiehistä (Zakon o patentnim zastupnicima) (552/1967) Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Zakon o pravima uzbogajivača bilja) 1279/2009 Mallioikeuslaki (Zakon o registriranom dizajnu) 221/1971

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Patentni zastupnik mora imati boravište u EGP-u kako bi se upisao u Registar patentnih zastupnika, što je nužno za obavljanje djelatnosti.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Laki asianajajista (Zakon o odvjetnicima) (496/1958), članci 1. i 3., Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Zakonik o sudskom postupku)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za članstvo u odvjetničkoj komori, koje je obvezno za upotrebu finskog naziva *asianajaja*, osoba mora biti rezident EGP-a. Pravne usluge, među ostalim u području domaćeg prava, mogu pružati i osobe koje nisu članovi komore.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Tilintarkastuslaki (Zakon o reviziji) (459/2007)
	Sektorskim zakonima propisana je upotreba lokalno ovlaštenih revizora.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Najmanje jedan od revizora finskog društva s ograničenom odgovornošću i društava koja su obvezna obaviti reviziju mora biti rezident EGP-a.
	Revizor mora biti lokalno ovlašteni revizor ili lokalno ovlašteno revizorsko društvo.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge pismenog prevodenja
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 87905
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Laki auktorisoiduista käänwäistä (Zakon o ovlaštenim prevoditeljima) (1231/2007), članak 2. stavak 1.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Za ovlaštene prevoditelje obvezno je boravište u jednoj od država članica EGP-a.

Sektor:	Ostale usluge
Podsektor:	Usluge pogreba, kremiranja i zakapanja
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 9703
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Hautaustoimilaki (Zakon o pogrebnim uslugama) (457/2003)
Opis:	Ulaganja Usluge kremiranja te upravljanja grobljima i njihova održavanja mogu pružati samo država, općine, župe, vjerske zajednice odnosno neprofitne fondacije ili društva.
Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Merilaki (Zakon o pomorstvu) 674/1994
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza
	Strani ulagači moraju imati glavni ured u Finskoj kako bi mogli upisati plovilo u nacionalni registar brodova.
	Brod se može smatrati finskim i imati pravo ploviti pod finskom zastavom samo ako je finski državljanin ili finsko društvo vlasnik više od 60 % plovila.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 745
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije države Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Merilaki (Zakon o pomorstvu) (674/1994) Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), članak 4.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Popratne usluge za pomorski prijevoz koje se pružaju u finskom moru ili unutarnjim plovnim putovima rezervirane su za flote koje plove pod zastavom Finske, EU-a ili Norveške.

Rezerve koje se primjenjuju u Francuskoj

Sektor:	Poljoprivreda i lov
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 011, ISIC rev 3.1 012, ISIC rev 3.1 013, ISIC rev 3.1 014, ISIC rev 3.1 015
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code rural et de la pêche maritime: članak R331-1 o osnivanju poljoprivrednih gospodarstava i članak L. 529-2 o poljoprivrednim zadrugama
Opis:	Ulaganja Uлагаči izvan EU-a moraju dobiti odobrenje za osnivanje poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednih zadruga. Kako bi osoba mogla postati član ili upravitelj poljoprivredne zadruge, mora dobiti prethodno odobrenje.
Sektor:	Ribarstvo
Podsektor:	Ribarstvo i akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 050, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code rural et de la pêche maritime: članak L921-3

Opis:**Ulaganja**

Francuskom plovilu koje plovi pod francuskom zastavom može se izdati odobrenje za ribolov ili mu se može odobriti izlovljavanje na temelju nacionalnih kvota samo ako se utvrdi stvarna gospodarska povezanost s državnim područjem Francuske te ako se plovilom upravlja i ako ga se kontrolira iz stalnog poslovnog nastana koji se nalazi na državnom području Francuske.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Loi du 31 décembre 1971, art. 56

Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales

Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990, art. 7

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području francuskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Samo državljeni države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području francuskog prava.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Zastupanje pred sudom Cour de Cassation i tijelom Conseil d'Etat podliježe kvoti. U odvjetničkom društvu koje pruža usluge u području francuskog prava ili prava EU-a najmanje 75 % partnera koji drže 75 % udjela moraju biti odvjetnici koji su punopravni članovi odvjetničke komore u Francuskoj.

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Računovodstvene i knjigovodstvene usluge

Revizorske usluge

Usluge poreznog savjetovanja

Industrijska klasifikacija: CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Ordinance 45-2138 of 19. rujna 1945., članci 3., 7., 26. i 27.

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga stranog pružatelja usluga uvjetovano je odlukom ministra gospodarstva, financija i industrije u dogовору с министром ванских послова.

Za računovodstvene i knjigovodstvene usluge: pružanje usluga samo preko SEL-a (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*), AGC-a (*Association de gestion et comptabilité*) ili SCP-a (*Société civile professionnelle*). Za usluge poreznog savjetovanja, pružanje usluga samo preko SEL-a (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*) ili SCP-a (*Société civile professionnelle*).

Za zakonske revizije: pružanje usluga preko bilo kojeg oblika društva, osim SNC-a (*Société en nom collectif*) i SCS-a (*Société en commandite simple*).

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Arhitektonske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 8671

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales.

Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation.

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA.

Loi 77-2 du 3 janvier 1977, arts. 12, 13, 14

Opis:**Ulaganja**

Arhitektonske usluge u Francuskoj arhitekt može pružati samo u okviru jednog od sljedećih pravnih oblika (na nediskriminirajući način):

SA i SARL (*sociétés anonymes, à responsabilité limitée*), EURL (*Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*), SCA (*en commandite par actions*), SCOP (*Société coopérative et participative*), SELARL (*société d'exercice libéral à responsabilité limitée*), SELAFA (*société d'exercice libéral à forme anonyme*), SELAS (*société d'exercice libéral par actions simplifiée*) ili SAS (*Société par actions simplifiée*), ili kao fizička osoba ili partner u društvu za arhitektonske usluge.

Sektor:

Zdravstvene usluge

Podsektor:

Veterinarske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 932

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Tretman najpovlaštenije države

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Code rural et de la pêche maritime, članci L241-1; L241-2; L241-2-1

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Uvjet državljanstva ograničen je na državljane država članica EU-a i EGP-a. Ako Kanada dopušta francuskim državljanima pružanje veterinarskih usluga, Francuska će pod istim uvjetima kanadskim pružateljima usluga osigurati pružanje veterinarskih usluga.

Mogući pravni oblici društva za pružanje veterinarskih usluga ograničeni su na tri vrste društava (SEP (*Société en participation*), SCP (*Société civile professionnelle*) i SEL (*Société d'exercice liberal*)).

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 8675
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za ispitivanje pristup je moguć samo preko SEL-a (<i>anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions</i>), SCP-a (<i>Société civile professionnelle</i>), SA-a i SARL-a (<i>sociétés anonymes, à responsabilité limitée</i>). Za strane ulagače obvezno je posebno odobrenje za usluge istraživanja i ispitivanja.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja

Industrijska klasifikacija:	CPC 631, CPC 632
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Članci L752-1 do L752-6 propisa Code de commerce
Opis:	Ulaganja Odobrenja za velike robne kuće podliježu ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih robnih kuća i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Distribucija duhana
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 6222, dio CPC-a 6310
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code général des impôts, art. 568 et articles 276-279 de l'annexe 2 de ce code
Opis:	Ulaganja Državni monopol na veleprodaju i maloprodaju duhana. Uvjet u pogledu državljanstva za prodavače duhana (<i>buraliste</i>).

Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code de la santé publique, članci L4221-1, L4221-13, L5125-10 Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (Zakon 90-1258 o obavljanju slobodnih zanimanja u obliku trgovačkog društva)
Opis:	Ulaganja Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Strani farmaceuti mogu dobiti odobrenje za osnivanje ljekarne u okviru utvrđenih godišnjih kvota. Komercijalna prisutnost mora biti u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom: samo anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions (SEL), société en nom collectif (SNC), société de participations financières de profession libérale de pharmaciens d'officine i SARL.

Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge privatnog osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code de l'éducation, članci L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 do 8
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za poučavanje u privatnoj obrazovnoj ustanovi obvezno je državljanstvo države članice EU-a. Međutim, državljeni Kanade mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela za poučavanje u ustanovama osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja. Državljeni Kanade mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela i za osnivanje i vođenje ustanova osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja ili upravljanje njima. To se odobrenje dodjeljuje prema odluci nadležnog tijela.
Sektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 931, CPC 933
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP)

Code de la santé publique, art. L6122-1,
L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010)

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Iako su ulagačima iz EU-a raspoloživi i drugi pravni oblici, strani ulagači imaju pristup samo pravnim oblicima *société d'exercice liberal* i *société civile professionnelle*.

Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja obvezno je francusko državljanstvo. Međutim, pristup je moguć unutar godišnje utvrđenih kvota.

Medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara moguće je pružati samo preko SEL-a (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*) ili SCP-a.

Za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (osim bolničkih usluga) te socijalne usluge potrebno je odobrenje za izvršavanje upravljačkih funkcija. U postupku izdavanja odobrenja uzima se u obzir raspoloživost lokalnih upravitelja.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code des douanes, članak 219.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Strani ulagači koji nisu državljeni države članice EU-a, nisu osnovani u EU-u niti imaju svoj glavni ured u EU-u ili EGP-u ne mogu biti vlasnici 50 % ili više udjela u francuskom plovilu duge plovidbe. Prethodna rezerva ne odnosi se na brodove koji bi nakon zakupa ispunili uvjeti o plovidbi pod francuskim zastavom. To se ne primjenjuje ni na brodove koji su bez posade dani u zakup zakupcu koji bi ispunio uvjete u pogledu vlasništva i koji se stvarno koristi tim brodom.

Rezerve koje se primjenjuju u Njemačkoj

Sektor:	Proizvodnja
Podsektor:	Novine, časopisi i ostale periodične publikacije koje izlaze najmanje četiri puta tjedno te novine, časopisi i ostale periodične publikacije koje izlaze manje od četiri puta tjedno
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 223, ISIC rev 3.1 224
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna – regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	§ 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23 in der Fassung vom 20. Dezember 2011, GVBl. S. 427 § 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11, geändert durch Gesetz v. 17. Dez. 2009, GBl. S. 809 § 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340), zuletzt geändert durch Artikel 7 des Gesetzes vom 18. November 2008 (GV. NRW. S. 706) § 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266 § 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541 § 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198) § 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744 zuletzt geändert durch Gesetz v. 18. Nov. 2009, GVBl. S. 674

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162, zuletzt geändert durch Gesetz v. 21. Juni 2012, GVBl. I/12, S. 1

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63; zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl. 1 ÄndBek vom 24.1.2012 (Brem.GBl. S.24)

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S.2, zuletzt geändert durch Gesetz vom 13. Dezember 2012, GVBl. S. 622

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs.1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271 in der Fassung v. 16. Juli 2008, GvBl. S. 243

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15, in der Fassung v. 15. Dez. 2009, HmbGVBl. S. 444, 447

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125 zuletzt geändert durch Gesetz v. 13. August 2009, SächsGVBl. S. 438

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9 zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.10.2010 (Nds. GVBl. S. 480)

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498), zuletzt geändert durch Art. 1 ÄndG vom 22. 4. 2013 (Amtsbl. I S. 111)

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl. S. 340), zuletzt geändert durch Gesetz v. 22.12.2009 (GVBl. S. 630)

Opis:**Ulaganja**

U svim novinama, časopisima i ostalim periodičnim publikacijama koje se javno distribuiraju ili tiskaju mora se jasno navesti „odgovorni urednik” (puno ime i adresa fizičke osobe).

Za odgovornog urednika može biti obvezno da ima trajno boravište u Njemačkoj, EU-u ili EGP-u. Savezni ministar unutarnjih poslova može dopustiti izuzeća.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

§ 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Savezna odluka o odvjetnicima)

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG)

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području njemačkog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Samo odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području njemačkog prava (EuRAG).

Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

U skladu sa Saveznom odlukom o odvjetnicima (članci 59.e i 59.f BRAO-a) samo njemački odvjetnici odnosno odvjetnici iz EGP-a, EU-a ili Švicarske Konfederacije mogu pružati pravne usluge ako su komercijalno prisutni, u obliku društva Anwalts-GmbH ili Anwalt-AG. Odvjetnici iz drugih zemalja (članak 206. BRAO-a) mogu ostvariti komercijalnu prisutnost u okviru društva *Anwalts-GmbH* ili *Anwalt-AG* samo stjecanjem manjinskih udjela.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge: odvjetnici za patente
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	§ 52e, § 52 f, § 154a i § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Odvjetnici za patente iz trećih zemalja (koje nisu države članice EU-a, države članice EGP-a ili Švicarska Konfederacija) ne mogu u Njemačkoj djelovati kao odvjetnici za patente (članak 154.a PAO-a). U skladu s propisom Patentanwaltsordnung (§§ 52e, 52f PAO) samo njemački odvjetnici za patente, odvjetnici za patente iz EGP-a, EU-a ili Švicarske Konfederacije mogu pružati pravne usluge ako su komercijalno prisutni, i to u obliku društva <i>Patentanwalts-GmbH</i> ili <i>Patentanwalt-AG</i> . Odvjetnici za patente iz drugih zemalja (članak 154.a PAO-a) mogu ostvariti komercijalnu prisutnost u okviru društva <i>Patentanwalts-GmbH</i> ili <i>Patentanwalt-AG</i> samo stjecanjem manjinskih udjela.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Računovodstvene usluge
	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212 (osim računovodstvenih usluga), CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Handelsgesetzbuch, HGB, (Zakonik o trgovačkim društvima) Wirtschaftsprüferordnung, WPO, (Odluka o revizorima)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Revizorska društva (<i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>) mogu biti samo u određenim njemačkim pravnim oblicima. Dionička društva, komanditna društva na dionice, društva s ograničenom odgovornošću, javna trgovačka društva, komanditna društva, druga partnerstva i europska društva (SE) mogu se priznati kao <i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>. Javna trgovačka društva i komanditna društva mogu se priznati kao <i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i> ako su navedena kao trgovačka društva u trgovačkom registru na temelju svojih fiducijarnih aktivnosti, članak 27. WPO-a. Subjekt GmbH & Co. Kommanditgesellschaft može pružati računovodstvene i revizorske usluge.

Kako bi moglo pružati revizorske usluge, društvo mora imati poslovni nastan u EU-u. Međutim, revizori iz Kanade registrirani u skladu s člankom 134. WPO-a mogu obavljati zakonsku reviziju godišnjih finansijskih izvještaja ili osigurati konsolidirane finansijske izvještaje društva sa sjedištem izvan EU-a, čiji su prenosivi vrijednosni papiri ponuđeni za trgovanje na uređenom tržištu.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Medicinske i stomatološke usluge
	Usluge primalja
	Usluge medicinskih sestara
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, CPC 93191
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna – regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	Bundesärzteordnung (Savezni zakon o liječnicima) Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Zakon o pružanju usluga psihoterapije od 16. srpnja 1998.) Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege
§ 7 Absatz 3 Musterberufordnung fuer Aerzte (njemački Standardni profesionalni kodeks za liječnike)

§95,§ 99 i dalje SGB V (Zakonik o socijalnom osiguranju br. V),
Obvezno zdravstveno osiguranje

§ 1 Absatz 2 i Absatz 5 Hebammengesetz (Zakonik o primaljama),
§ 291b SGB V (Zakonik o socijalnom osiguranju br. V) o pružateljima
usluga e-zdravstva

Heilberufekammergegesetz des Landes Baden-Württemberg in der
Fassung vom 16. 03. 1995 (GBI. BW of 17.05.1995 S. 314), zuletzt
geändert durch Artikel 2 des Gesetzes zur Änderung des
Landespflegegesetzes und anderer berufsrechtlicher Vorschriften vom
15.06.2010 (GBI. BW od 22. lipnja 2010., stranice 427. i 431.)

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die
Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie
der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und
Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergegesetz – HKaG)
in Bayern vom 06.02.2002 (BAY GVBl 2002., stranica 42.)

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte,
Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und
Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergegesetz) vom
04.09.1978 (Berliner GVBl., stranica 1937., rev. stranica 1980.),
zuletzt geändert durch Artikel I Elftes Änderungsgesetz vom
17.03.2010 (Berliner GVBl. stranica 135.)

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG) vom 28.04.2003,
zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.06.2008 (GVBl.
I, stranice 134. i 139.)

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG) vom 12.05.2005, zuletzt geändert durch Artikel 2 Gesetz zur Umsetzung der EU-Dienstleistungsrichtlinie im Land Bremen und Novellierung weiterer Rechtsnormen vom 24.11.2009 (Brem.GBl. stranica 535.)

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW) of 09.05.2000 in der Fassung vom 17.12.2009 (GV. NRW 2009, stranica 865.),

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz) of 07.02.2003 in der Fassung vom 15.09.2011 (GV. R-Pf 2011, stranica 425.)

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergegesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994 (SächsGVBl. stranica 935.), zuletzt geändert durch Artikel 2 Absatz 5 des Gesetzes vom 19.05.2010 (SächsGVBl. stranice 142. i 143.)

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen,

Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergegesetz - SHKG) vom 19.11.2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19.11.2008 (ABl, stranica 1930.)

Thüringer Heilberufegesetz vom 29. Januar 2002 (GVBl 2002, 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 8. Juli 2009 (GVBl 2009, 592)

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Na registraciju djelatnosti mogu se uvesti geografska ograničenja koja se jednako primjenjuju na državljane i osobe koje nisu državljeni.

Liječnici (uključujući psihologe, psihoterapeute i stomatologe) moraju se registrirati u regionalnim udruženjima liječnika ili stomatologa u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja (*kassenärztliche* ili *zahnärztliche Vereinigungen*) ako žele liječiti pacijente osigurane na temelju obveznog zdravstvenog osiguranja. Ta registracija može podlijegati količinskim ograničenjima na temelju regionalne raspodjele liječnika. To se ograničenje ne primjenjuje na stomatologe.

Registracija je nužna samo za liječnike koji sudjeluju u sustavu javnog zdravstva. Mogu postojati nediskriminirajuća ograničenja u pogledu pravnog oblika poslovnog nastana potrebnog za pružanje tih usluga (članak 95. SGB-a V.).

Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja pristup je ograničen isključivo na fizičke osobe.

Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu poslovnog nastana.

Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika.

Broj pružatelja usluga IKT-a (informacijske i komunikacijske tehnologije) može se ograničiti kako bi se zajamčili interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi. To se primjenjuje na nediskriminirajući način.

Sektor:

Zdravstvene i socijalne usluge

Podsektor:

Usluge zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Bolnice

Usluge hitne pomoći

Spasilačke usluge

Industrijska klasifikacija:	CPC 931, CPC 933
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna – regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	Bundesärzteordnung (Savezni zakon o liječnicima) Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichentherapeuten (Zakon o pružanju usluga psihoterapije od 16. srpnja 1998.) Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers Gesetz über den Beruf der Rettungsassistentin und des Rettungsassistenten Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie Gesetz über den Beruf des Logopäden Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten Bundesapothekerordnung Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin,
Personenbeförderungsgesetz (Zakon o javnom prijevozu)

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz – RDG) in
Baden-Württemberg vom 08.02.2010 (GBl. 2010., stranica 285.)

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG) vom 22.07.2008 (GVBl
2008., stranica 429.)

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin
(Rettungsdienstgesetz) vom 08.07.1993 (GVBl. stranica 313.),
geändert durch Anlage Nr. 33 des 7. Aufhebungsgesetzes vom
04.03.2005 (GVBl., stranica 125.)

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG) in
der Fassung vom 18.05.2005,

Gesetz über den Rettungsdienst im Lande Bremen (BremRettDG) vom
22.09.1992, zuletzt geändert durch das Gesetz vom 26.05.1998

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG) vom 09.06.1992,
zuletzt geändert am 27.09.1995

Gesetz zur Neuordnung des Rettungsdienstes in Hessen (HRDG) vom
24.11.1998

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-
Vorpommern (RDGM-V) vom 01.07.1993, geändert durch Erstes
Gesetz zur Änderung des RDGM-V vom 29.05.1998,

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG) vom 02.10.2007
(GVBl, stranica 473., zuletzt geändert am 22.02.2012 (GVBl.
stranica 18.)

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den
Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW) vom
09.11.1992, zuletzt geändert am 06.07.2004.

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG) vom 22.04.1991.

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG) vom 09.02.1994, zuletzt geändert am 27.11.1996.

Gesetz zur Neuordnung des Brandschutzes, Rettungsdienstes und Katastrophenschutzes im Freistaat Sachsen vom 24.06.2004.

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA) vom 07.11.1993.

Gesetz über die Notfallrettung und den Krankentransport im Land Schleswig-Holstein (RDG) vom 29.11.1991.

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG) vom 22.12.1992.

§ 8 Krankenhausfinanzierungsgesetz (Zakon o financiranju bolnica)

§§ 14, 30 Gewerbeordnung (njemački Zakon o trgovini i industriji)

§ 108 Sozialgesetzbuch V (Zakonik o socijalnom osiguranju br. V),

Obvezno zdravstveno osiguranje

§ 291b SGB V (Zakonik o socijalnom osiguranju br. V) pružatelji usluga e-zdravstva

§ 15 Sozialgesetzbuch VI (SGB VI., Zakonik o socijalnom osiguranju br. VI)

§ 34 Sozialgesetzbuch VII (SGB VII., Zakonik o socijalnom osiguranju br. VII), Unfallversicherung

§ 21 Sozialgesetzbuch IX (SGB IX., Zakonik o socijalnom osiguranju br. IX) Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen)

§ 72 Sozialgesetzbuch XI (SGB XI., Zakonik o socijalnom osiguranju br. XI), Osiguranje za dugotrajnu njegu

Landespflegegesetze

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz - LPflG) vom 11. September 1995, zuletzt geändert sowie Abschnitt 7 neu gefasst durch Artikel 1 des Gesetzes vom 15. Juni 2010 (GBl. S. 427)

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG) vom 8. Dezember 2006, zuletzt geändert durch § 3 des Gesetzes vom 20. Dezember 2011 (GVBl. S. 689)

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz - LPflegEG) vom 19. Juli 2002, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19. Dezember 2005 (GVBl. S. 792)

Gesetz zur Umsetzung des Elften Buches Sozialgesetzbuch

(Landespflegegesetz - LPflegeG) Vom 29. Juni 2004, zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 12. Juli 2011 (GVBl. I S. 15)

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungs-gesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG) vom 26. März 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 28. Februar 2012 (GBl. S. 149)

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG) vom 18. September 2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 22. Juni 2010 (GVBl. S. 440)

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz vom 19. Dezember 1994, zuletzt geändert durch Gesetz vom 30. April 1997 (GVBl. I S. 74)

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V) vom 16. Dezember 2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 29. September 2010 (GVBl. S. 534)

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz NPflegeG) vom 26. Mai 2004, zuletzt geändert durch Art.1 des Haushaltsbegleitgesetzes vom 17. Dezember 2010 (Nds.GVBl. S.631)

Gesetz zur Umsetzung des Pflege-Versicherungsgesetzes (Landespflegegesetz Nordrhein-Westfalen - PfG NW) vom 19. März 1996, zuletzt geändert durch Teil I Artikel 17 des Gesetzes vom 3. Mai 2005 (GVBl. S. 498)

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) vom 25. Juli 2005 (GVBl 2005, S. 299) – (Rheinland-Pfalz)

Saarländisches Gesetz Nr. 1355 zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen vom 21. Juni 1995, zuletzt geändert durch Gesetzes vom 1. Juli 2009 (ABl. S. 1217)

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG) vom 25. März 1996 ist zum 31.12.2002 außer Kraft getreten)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (PflegeV-AG) vom 7. August 1996, zuletzt geändert durch Art. 1 des Gesetzes vom 10. August 2007 (GVBl. S. 306)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landes-pflegegesetz - LPflegeG) vom 10. Februar 1996, zuletzt geändert durch Art. 63 LVO vom 15. September 2010 (GVOBl. S. 575)

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungs-gesetzes (ThürAGPflegeVG) vom 20. Juli 2005, zuletzt geändert durch Gesetz vom 8. Juni 2010 (GVBl. S. 206)

Personenbeförderungsgesetz (Zakon o javnom prijevozu)

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg vom 29.11.2007,
geändert durch Universitätsmedizingesetz vom 07.02.2011

Bavarian Act on Hospitals (Bayerisches
Krankenhausgesetzes - BayKrG) vom 28.03.2007, geändert durch das
Nachtragshaus-halts-gesetz 2008 vom 23.04.2008, ss. 2 and 3

§§ 12, 13, 14 Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg
(BbgKHEG) vom 08.07.2009 (GVBl. I/09, stranica 310.),

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts vom
18.09.2011 (GVBl. stranica 483.)

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG) vom 12.04.2011
(Gesetzblatt Bremen vom 29.04.2011)

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG) vom 17.04.1991
(HmbGVBl. stranica 127.), geändert durch zweites ÄndG vom
06.10.2006 (HmbGVBl. stranica 510.)

§§ 17-19 Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011) vom
21.12.2010 (GVBl. I 2010, Seite 587)

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG
M-V) vom 20.05.2011 (GVOBl. M-V 2011, stranica 327.),

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG) vom 19.01.2012 (Nds.
GVBl. Nr. 1 vom 26.01.2012, stranica 2.)

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen
(KHGG NRW) vom 11.12.2007 (GV. NRW stranica 702.), geändert
am 16.03.2010 (GV. NRW stranica 184.)

§ 6 Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf) in der
Fassung vom 01.12.2010 (GVBl. stranica 433.)

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG) vom 13.07.2005, zuletzt
geändert durch Gesetz vom 18.11.2010 (Saarl. Amtsbl. I
stranica 1420.)

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgegesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein vom 12.12.1986 (GVOBl. Schl.-H. stranica 302.), zuletzt geändert am 12.10.2005

§ 3 Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA) vom 14.04.2005 (GVBl. LSA 2005, stranica 202.)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz - SächsKKG) vom 19.08.1993 (Sächs GVBl. stranica 675.), zuletzt geändert durch Sächsisches Standortgesetz vom 27.01.2012 (SächsGVBl. Seite 130)

§ 4 Thüringischer Krankenhausgesetz (Thür KHG) in der Fassung der Neubekanntmachung 30.04.2003 (GVBl. stranica 262.)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKKG) vom 19. August 1993 (SächsGVBl. page 675), zuletzt geändert durch Artikel 50 des Gesetzes vom 27. Januar 2012 (SächsGVBl. stranice 130. i 147.)

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Spasilačke usluge i „kvalificirane usluge hitne pomoći“ organiziraju i uređuju savezne pokrajine (*Länder*). Većina saveznih pokrajina nadležnost u području spasilačkih usluga delegira općinama. Općine mogu dati prednost neprofitnim operatorima. To se jednakom primjenjuje na strane i domaće pružatelje usluga. Usluge hitne pomoći podlježu planiranju, dozvolama i akreditaciji.

Usluge teledicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika.

Broj pružatelja usluga IKT-a (informacijske i komunikacijske tehnologije) može se ograničiti kako bi se zajamčili interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi. To se primjenjuje na nediskriminirajući način.

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna – regionalna (regionalna i lokalna)-
Mjere:	Savezni zakonik o veterinarstvu (Bundes- Tierärzteordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 20. November 1981 (BGBl. I S. 1193), die zuletzt durch Artikel 22 des Gesetzes vom 06.12.2011 (BGBl. I S. 2515) geändert worden ist, § 4Abs. 2) na nižoj razini: Zakoni o vijećima medicinskih djelatnika u saveznim pokrajinama (<i>Heilberufs- und Kammergesetze der Länder</i>) i (na temelju njih) Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HBKG) in der Fassung vom 16.03.1995 Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 06.02.2002 Berlin, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) in der Fassung vom 04.09.1978 (GVBl. S. 1937), zuletzt geändert durch Gesetz vom 17.03.2010 (GVBl. S. 135)

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 28.04.2003 (GVBl.I/03, [Nr. 07], S.126), zuletzt geändert durch Artikel 18 des Gesetzes vom 13.03.2012 (GVBl.I/12, [Nr. 16]

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, (Brem.GBl. S. 149) Zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl. 1 ÄndBek vom 24.01.2012 (Brem.GBl. S. 24)

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH) Vom 14.12.2005 Zum Ausgangs- oder Titeldokument (HmbGVBl. 2005, S. 495) zuletzt geändert durch Gesetz vom 02.03.2010 (HmbGVBl. S. 247)

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz) in der Fassung vom 07.02.2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 14.05.2012 (GVBl. S. 126)

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 22.01.1993 (GVOBl. M-V 1993, S. 62) zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetz zur Ergänzung und Änderung von Gesundheitsrecht und zur Änderung des Aufgabenzuordnungsgesetzes vom 06.07.2011

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG) in der Fassung vom 08.12.2000 zuletzt geändert durch Gesetz vom 09.05.2012 (Nds. GVBl. str. 100.)

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg) vom 9. Mai 2000 (GV. NRW. 2000 S. 403ff.) zuletzt geändert durch Gesetz vom 17. Dezember 2009 (GV.NRW 2009 S. 865f)

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG) vom 20.10.1978, zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 27.10.2009 (GVBl. S. 358)

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 11.03.1998 in der Fassung der Bekanntmachung vom 19.11.2007 (Amtsbl. S. 2190) geändert durch das Gesetz vom 19.11.2008 (Amtsbl. S. 1930)

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994, Rechtsbereinigt mit Stand vom 5. Juni 2010

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA) vom 13.07.1994 (GVBl. LSA 1994, S. 832) zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 02.02.2011 (GVBl. LSA S. 58)

Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz - HBKG) vom 29. Februar 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 13.07.2011 (GVOBl. S. 221)

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 29.01.2002 (GVBl 2002, S. 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 08.07.2009 (GVBl. S. 592)

Kodeksi profesionalnog ponašanja vijećâ veterinara (*Berufsordnungen der Kammern*)

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pristup je ograničen na fizičke osobe. Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge angažiranja pomoćnog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	§ 1 and 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz –AÜG § 292 SGB III§ 42 Beschäftigungsverordnung
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za dobivanje dozvole za rad agencije za privremeno zapošljavanje (u skladu s člankom 3. stavcima 2. i 3. tog Zakona) obvezno je državljanstvo države članice EU-a ili komercijalna prisutnost u EU-u Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nisu rezidenti EU-a ili EGP-a za određene djelatnosti.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	§ 2 para 2, § 11a Apothekengesetz (njemački Zakon o ljekarništvu), §§ 43 para. 1, 73 para. 1 Nr. 1a Arzneimittelgesetz (njemački Zakon o lijekovima), § 11 Abs. 3a Medizinproduktegesetz Verordnung über Vertriebswege für Medizinprodukte
Opis:	Ulaganja Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopuštena je samo fizičkim osobama. Za stjecanje dozvole za farmaceuta ili za otvaranje ljekarne radi maloprodaje farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih pripravaka javnosti obvezno je boravište. Državljeni drugih zemalja ili osobe koje nisu položile stručni ispit za farmaceuta u Njemačkoj mogu steći samo dozvolu za preuzimanje ljekarne koja je već postojala prethodne tri godine. Ukupan broj ljekarna po osobi ograničen je na jednu ljekarnu i najviše tri podružnice ljekarna.
Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	§ 1 und § 2 Flaggenrechtsgesetz vom 8. Februar 1951 (BGBl. I S. 79), das durch Artikel 561 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist. § 3 Abs. 2 Schiffsregisterordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. Mai 1994 (BGBl. I S. 1133), die zuletzt durch Artikel 156 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Za upis plovila duge plovidbe u nacionalni registar brodova većina udjela u plovilu mora biti u vlasništvu državljana države članice EU-a ili društava koja su osnovana u skladu s pravom EU-a i imaju glavni ured u državi članici EU-a. Upotreba plovila mora biti pod upravom i nadzorom osobe koja ima boravište u Njemačkoj.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Vodni prijevoz Popratne usluge za vodni prijevoz Najam brodova Usluge najma ili zakupa plovila bez rukovatelja
Industrijska klasifikacija:	CPC 72, CPC 745, CPC 83103, CPC 86751, CPC 86754, CPC 8730

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna – regionalna (regionalna i lokalna)
Mjere:	§§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (Zakon o pravu na zastavu), § 2 Verordnung über die Küstenschifffahrt vom 05.07. 2002, §§ 1, 2 Binnenschifffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufG) Vorschriften aus der (Schifffahrts-) Patentverordnung in der Fassung vom 08.04.2008 § 9 Abs.2 Nr. 1 Seelotsgesetz vom 08.12. 2010 (BGBI. I S. 1864) § 1 Nr. 9, 10, 11 und 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG), See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBI. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBI. I S. 2407)
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Plovilo koje ne pripada državljaninu države članice EU-a može se upotrebljavati na njemačkim saveznim vodnim putovima samo nakon dobivanja posebnog odobrenja. Kabotažu mogu obavljati samo plovila koja plove pod njemačkom zastavom ili zastavom druge države članice EU-a. Izuzeća za plovila iz zemalja izvan EU-a mogu se odobriti samo ako nisu dostupna plovila iz EU-a, ako su plovila iz EU-a dostupna pod vrlo nepovoljnim uvjetima ili na temelju reciprociteta. Izuzeća za plovila pod kanadskom zastavom mogu se odobriti na temelju reciprociteta (članak 2. stavak 3. KüSchVO-a).

Sve djelatnosti obuhvaćene područjem primjene zakona o pilotiranju uredene su te je akreditacija ograničena na državljane države članice EU-a, države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Sklapanje ugovora za prijevoz tereta brodovima pod stranom zastavom ili zakup takvih plovila može se ograničiti za najam ili zakup brodova s rukovateljima ili bez njih, ovisno o raspoloživosti brodova koji plove pod njemačkom zastavom ili zastavom druge države članice EU-a.

Poslovi između rezidenata i nerezidenata koji se odnose na sljedeće:

- (a) najam plovila za plovidbu unutarnjim plovnim putovima koja nisu registrirana u određenom gospodarskom području;
- (b) prijevoz tereta tim plovilima za plovidbu unutarnjim plovnim putovima ili
- (c) usluge tegljenja tim plovilima za plovidbu unutarnjim plovnim putovima

u tom gospodarskom području mogu se ograničiti.

Rezerve koje se primjenjuju u Grčkoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 1892/90
Opis:	Stranim fizičkim i pravnim osobama potrebno je dopuštenje na temelju diskrečijske odluke Ministarstva obrane za stjecanje nekretnina na područjima uz granicu izravno ili sudjelovanjem u vlasničkom kapitalu društva koje nije uvršteno na Grčkoj burzi i koje je vlasnik nekretnina na tim područjima ili za promjenu osoba koje su članovi takvog društva.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik o odvjetnicima (Zakon 3026/1954), kako je izmijenjen Predsjedničkom odlukom 172/1989

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Samo državljeni države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Predsjednička odluka 226/1992

Zakon 3693/2008 o revizorskim standardima (provedba Direktive 2006/43/EZ)

Zakon 3386/2005 o ulasku, boravištu i integraciji stranih državljan u Grčkoj

Zakon 3844/2010 o uslugama (provedba Direktive 2006/123/EZ)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za dobivanje dozvole za rad u svojstvu ovlaštenog revizora obvezno je državljanstvo države članice EU-a. Na temelju regulatornog akta, ELTE (*Epitropi Logistikis Typopoiisis Kai Elenchon*) (nadzorno tijelo u Grčkoj) može izdati dozvolu za rad revizoru koji je državljanin Kanade ili bilo koje treće zemlje ako su, prema njegovoj odluci, ispunjeni uvjeti iz članka 4. i članaka 6. do 11. Zakona 3693/2008.

Sektor:

Zdravstvene usluge

Podsektor:

Veterinarske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 932

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010
(Službeni list 2157/B)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje veterinarskih usluga uvjet je Državljanstvo države članice EU-a.

Sektor:

Poslovne usluge te zdravstvene i socijalne usluge

Podsektor:

Usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 93123, CPC 93191

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 1666/1986
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za zubne tehničare obvezno je grčko državljanstvo.
 Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 5607/1932, kako je izmijenjen zakonima 1963/1991 i 3918/2011
Opis:	Ulaganja Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su ovlašteni farmaceuti i društvima koja su osnovali ovlašteni farmaceuti. Za vođenje poslovanja ljekarne obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
 Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge osnovnoškolskog obrazovanja Usluge srednjoškolskog obrazovanja

Industrijska klasifikacija: CPC 921, CPC 922

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakoni 682/1977, 284/1968 i 2545/1940 te Predsjednička odluka 211/1994, kako je izmijenjena Predsjedničkom odlukom 394/1997
Opis:	Ulaganja Za vlasnike i većinu članova upravnog odbora u privatnim osnovnim i srednjim školama te za nastavnike u privatnim osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 923
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ustav Helenske Republike, članak 16. stavak 5. i Zakon 3549/2007
Opis:	Ulaganja Sveučilišno obrazovanje pružaju isključivo ustanove koje su potpuno samostalne javnopravne osobe.

Međutim, u skladu sa Zakonom 3696/2008 rezidenti EU-a (fizičke ili pravne osobe) mogu osnovati privatne ustanove višeg i visokog obrazovanja koje dodjeljuju potvrde koje se ne smatraju jednakovrijednima sveučilišnim stupnjevima.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonodavni dekret 400/1970
Opis:	Financijske usluge Pravom poslovnog nastana nije obuhvaćeno osnivanje predstavničkih ureda ili ostalih stalnih predstavništava društava za osiguranje, osim kad su takvi uredi osnovani kao zastupništva, podružnice ili središnji uredi.
Sektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor:	Usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B)

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga turističkog vodiča obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik javnog pomorskog prava (Odluka br. 187/1973, kako je izmijenjena Predsjedničkom odlukom br. 11/2000, članak 5.)
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Više od 50 % udjela u plovilu duge plovidbe mora biti u vlasništvu državljana država članica EU-a ili EGP-a odnosno društava iz tih zemalja kako bi se to plovilo upisalo u grčki registar. Plovilom se mora upravljati iz Grčke.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 745
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik javnog pomorskog prava (Zakonodavni dekret 187/1973)
Opis:	Ulaganja Državni monopol u lukama za usluge utovara i istovara tereta.
Sektor:	Cestovni prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoznici u teretnom prometu
Industrijska klasifikacija:	CPC 7123
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Tretman najpovlaštenije države
Mjere:	Nacionalna
Opis:	Dozvole za cestovne prijevoznike u teretnom prometu: grčki Zakon 3887/2010 (Službeni list A' 174), kako je izmijenjen člankom 5. Zakona 4038/2012 (Službeni list A' 14) – uredbe EZ-a 1071/2009 i 1072/2009 Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza u teretnom prometu potrebna je grčka dozvola. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta. Osobe koje pružaju usluge cestovnog prijevoza u teretnom prometu s poslovnim nastanom u Grčkoj mogu upotrebljavati samo vozila koja su registrirana u Grčkoj.

Rezerve koje se primjenjuju u Mađarskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba Vlade br. 7/1996 o stjecanju nekretnina od strane stranih državljana
Opis:	Ulaganja Za kupnju nekretnine -nerezidenti moraju pribaviti odobrenje odgovarajućeg administrativnog tijela nadležnog za geografsku lokaciju nekretnine.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	ZAKON XI. iz 1998. o odvjetništvu

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području mađarskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Punopravno članstvo u odvjetničkoj komori podliježe uvjetu u pogledu državljanstva, uz uvjet u pogledu boravišta.

Samo državljeni države članice EGP-a mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava.

Komercijalna prisutnost trebala bi biti u obliku partnerstva s mađarskim odvjetnikom (*iügyvéd – barrister*) ili odvjetničkim uredom (*iügyvédi iroda*).

Za strane odvjetnike opseg pravnih usluga ograničen je na pravno savjetovanje u pogledu prava matične države i međunarodnog prava, koje se pruža na temelju ugovora o suradnji sklopljenog s mađarskim odvjetnikom (*attorney*) ili odvjetničkim društvom.

Sektor: Pravne usluge

Podsektor: Patentni zastupnici

Industrijska klasifikacija: CPC 8613

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon XXXII. iz 1995. o patentnim zastupnicima

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Državljeni zemalja koje nisu članice EGP-a za pružanje usluga patentnih zastupnika moraju imati boravište.

Sektor:	Profesionalne usluge
Podsektor:	Usluge poreznog savjetovanja Arhitektonske usluge Inženjerske usluge Usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 863, CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon LVIII. iz 1996. o strukovnim komorama arhitekata i inženjera Zakon XCII. iz 2003. o pravilima oporezivanja, Uredba Ministarstva finansija br. 26/2008 o izdavanju dozvola i registraciji usluga poreznog savjetovanja
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje sljedećih usluga potrebno je boravište ako ih pruža fizička osoba koja se nalazi na državnom području Mađarske: (a) usluge poreznog savjetovanja; (b) arhitektonske usluge; (c) inženjerske usluge (primjenjuje se samo na diplomirane vježbenike) i (d) usluge integriranog inženjerstva.

Sektor:	Profesionalne usluge
Podsektor:	Usluge krajobrazne arhitekture
Industrijska klasifikacija:	CPC 8674
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon LVIII. iz 1996. o strukovnim komorama arhitekata i inženjera
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Osobe koje nisu državljeni države članice EGP-a za pružanje usluga krajobrazne arhitekture moraju imati boravište. Usluge krajobrazne arhitekture stoga mogu pružati samo pružatelji koji imaju poslovni nastan ili boravište u EGP-u.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon CXXVII. iz 2012. o Mađarskoj veterinarskoj komori i o uvjetima pružanja veterinarskih usluga

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je članstvo u Mađarskoj veterinarskoj komori. Samo državljeni države članice EGP-a mogu biti primljeni u Komoru.

Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: uvjeti na tržištu rada u sektoru.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju – usluge arbitraže i mirenja

Industrijska klasifikacija: CPC 86602**Vrsta rezerve:**

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon LV. iz 2002. o posredovanju

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za obavljanje usluga posredovanja (kao što su arbitraža i mirenje) obvezno je odobrenje ministra nadležnog za pravosudni sustav koji se dodjeljuje upisom u registar a može se dati samo pravnim ili fizičkim osobama koje imaju poslovni nastan ili boravište u Mađarskoj.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge pismenog prevođenja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87905
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba Vijeća ministara br. 24/1986 o službenom pismenom i usmenom prevođenju
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Službene prijevode, službene ovjere prijevoda i ovjerene preslike službenih dokumenata na stranim jezicima može osigurati samo Mađarski ured za prijevode i ovjere (OFFI).
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon XCVIII. iz 2006. o općim odredbama o pouzdanoj i gospodarski isplativoj opskrbi lijekovima i medicinskim pomagalima te o distribuciji lijekova

Opis: **Ulaganja**
Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo država EGP-a.
Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području.

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 811, CPC 813
Vrsta rezerve: Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim društvima
Opis: **Financijske usluge**
Društva s poslovnim nastanom izvan EGP-a mogu pružati financijske usluge ili sudjelovati u pomoćnim uslugama povezanimi s financijskim uslugama isključivo preko svoje mađarske podružnice.

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 811, CPC 813
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i finansijskim društvima; Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala
Opis:	Financijske usluge Upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje dva člana koji se priznaju kao rezidenti u skladu s deviznim propisima i koji su prethodno imali trajno boravište u Mađarskoj tijekom najmanje godine dana. Podružnice društava za upravljanje investicijskim fondovima s poslovnim nastanom izvan EGP-a ne mogu upravljati europskim investicijskim fondovima niti pružati usluge upravljanja imovinom privatnim mirovinskim fondovima.
Sektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor:	Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turooperatora) Usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 7471, CPC 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon CLXIV. iz 2005. o trgovini, Uredba Vlade br. 213/1996 (XII.23.) o organizaciji putovanja i djelatnostima putničkih agencija

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Za prekogranično pružanje usluga putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turooperatora) te usluga turističkih vodiča potrebna je dozvola koju izdaje Mađarski ured za izdavanje trgovinskih dozvola. Dozvole su rezervirane za državljane države članice EGP-a i pravne osobe sa sjedištem u državama članicama EGP-a.
Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon XLII. iz 2000. o pomorskom prijevozu
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Za registraciju plovila u Mađarskoj, kako bi moglo ploviti pod nacionalnom zastavom, većina udjela u tom plovilu mora biti u vlasništvu osoba iz EGP-a. Kapetan i prvi časnik na plovilima moraju imati državljanstvo država članica EGP-a.

Rezerve koje se primjenjuju u Irskoj

Sektor:	Poljoprivreda i lov
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 1531
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933
Opis:	Ulaganja Poslovni nastan osoba s boravištem u Kanadi u djelatnostima proizvodnje brašna podliježe odobrenju.
Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Vađenje ugljena i lignita Vađenje treseta Vađenje metalnih rudača Ostalo rudarstvo i vađenje Usluge povezane s rudarstvom
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 883
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna i regionalna

Mjere:	Minerals Development Acts 1940 – 1999, Planning Acts and Environmental Regulations
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Nositelj dozvole za ispitivanje može istraživati određene specifične minerale. Samo se nositelji važećih dozvola za ispitivanje uzimaju u obzir za dodjelu državnih koncesija za vađenje minerala ili dozvole za razradu tih minerala na području za koje je dodijeljena koncesija ili dozvola, bez obzira na to jesu li minerali u državnom ili privatnom vlasništvu. Društva za istraživanje i vađenje minerala koja posluju u Irskoj moraju ondje imati prisutnost. Kad je riječ o istraživanju minerala, društva (irska i strana) se moraju za vrijeme izvođenja radova koristiti uslugama zastupnika ili rezidentnog upravitelja istraživanjima u Irskoj. Kad je riječ o vađenju minerala, državna koncesija za vađenje minerala ili dozvola mora se dodijeliti društvu koje je osnovano u Irskoj i koje je na temelju svojeg osnivačkog akta ovlašteno postupati u skladu s različitim uvjetima koncesije ili dozvole.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Solicitors Acts 1954-2011

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području irskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Odvjetnici u Irskoj podijeljeni su u dvije različite kategorije: odvjetnike koji zastupaju pred nižim sudovima i obavljaju funkciju javnog bilježnika (*solicitor*) i odvjetnike koji zastupaju pred višim sudovima (*barrister*). Law Society of Ireland ovlašteno je pravno strukovno tijelo koje uređuje registraciju *solicitora* u Irskoj. Honorable Society of King's Inns tijelo je koje uređuje registraciju *barristera* u Irskoj.

Sektor:

Zdravstvene usluge

Podsektor:

Veterinarske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 932

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Veterinary Practice Act 2005

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Pristup samo preko partnerstva ili fizičkih osoba.

Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Mercantile Marine Act 1955, kako je izmijenjen propisom Merchant Shipping (Miscellaneous Provisions) Act 1998
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Strani ulagači koji ulažu u trgovačko društvo koje je osnovano i posluje u skladu s pravom države članice EU-a te koje ima glavni ured u Irskoj ili drugoj državi članici EU-a mogu upisati plovilo u Irski registar brodova.

Rezerve koje se primjenjuju u Italiji

Sektor:	Izdavačka i tiskarska djelatnost
Podsektor:	ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222
Industrijska klasifikacija:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 416/1981, članak 1. (i naknadne izmjene)
Opis:	Ulaganja Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji talijanskim državljanima i poduzećima dopuste obavljanje tih djelatnosti, Italija će kanadskim državljanima i poduzećima dopustiti obavljanje tih djelatnosti pod istim uvjetima. Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji dopuste talijanskim ulagačima da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u kanadskim izdavačkim kućama, tada će Italija kanadskim ulagačima dopustiti da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u talijanskim izdavačkim kućama pod istim uvjetima.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kraljevski dekret 1578/1933, članak 17., Zakon o odvjetništvu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području talijanskog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i talijanskog prava komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Računovodstvene i knjigovodstvene usluge Revizorske usluge Usluge poreznog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:	Revizija: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 155., 158. i 161. Uredba predsjednika Republike 99/1998 Zakonodavni dekret 39/2010, članak 2. Računovodstvo, knjigovodstvo i oporezivanje: Zakonodavni dekret 139/2005, Zakon 248/2006
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za revizorske usluge ili usluge poreznog savjetovanja pojedinačni revizori ili porezni savjetnici moraju imati boravište u Italiji. Boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Arhitektonske usluge Inženjerske usluge Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture
Industrijska klasifikacija:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kraljevski dekret 2537/1925 o uređenju arhitektonskih i inženjerskih djelatnosti Zakon 1395/1923 Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 328/2001

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Boravište u Italiji obvezno je za upis u strukovni registar, što je potrebno za obavljanje djelatnosti.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonodavni dekret C.P.S. 233/1946, članci 7. do 9. Dekret predsjednika Republike (DPR) 221/1950, stavak 7.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Boravište u Italiji obvezno je za upis u strukovni registar, što je potrebno za obavljanje djelatnosti.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge istraživanja i eksperimentalnog razvoja u društvenim i humanističkim znanostima – psiholozi
Industrijska klasifikacija:	CPC 852
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 56/1989 o psihološkoj djelatnosti
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Boravište u Italiji obvezno je za upis u strukovni registar, što je potrebno za obavljanje djelatnosti. Za obavljanje djelatnosti obvezno je državljanstvo države članice EU-a; međutim, stranim stručnjacima može se odobriti obavljanje djelatnosti na temelju reciprociteta.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja povezane s inženjerstvom Usluge tehničkog ispitivanja i analize Usluge povezane s poljoprivredom
Industrijska klasifikacija:	CPC 8675, CPC 8676, dio CPC-a 881
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Geolozi: Zakon 112/1963, članci 2. i 5.; D.P.R. 1403/1965, članak 1. Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa; Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara Agronomi: Zakon 3/1976 o djelatnosti agronoma; <i>Periti agrari</i>: Zakon 434/1968, kako je izmijenjen Zakonom 54/1991

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Boravište ili domicil u Italiji obvezni su za upis u registar geologa, što je potrebno za obavljanje djelatnosti geodeta ili geologa u svrhu pružanja usluga povezanih s istraživanjem rudnika te upravljanjem njima itd. Iako je obvezno državljanstvo države članice EU-a, strani državljeni mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Za biologe, kemijske analitičare, agronome i *periti agrari* obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljeni treće zemlje mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Sektor:

Rudarstvo i vađenje

Podsektor:

Vađenje ugljena i lignita

Vađenje treseta

Vađenje sirove nafte i prirodnog plina

Vađenje metalnih rudača

Ostalo rudarstvo i vađenje

Usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja povezane s inženjerstvom

Usluge povezane s rudarenjem

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 8675, CPC 883**Vrsta rezerve:**

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna i regionalna (za istraživanje)

Mjere:

Usluge istraživanja: Kraljevski dekret 1443/1927; Zakonodavni dekret 112/1998, članak 34.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Na rudnike u vlasništvu države primjenjuju se posebna pravila za istraživanje i rудarstvo. Prije istraživanja potrebno je ishoditi dozvolu za istraživanje (*permesso di ricerca*, članak 4. Kraljevskog dekreta 1443/1927). Ta dozvola ima ograničenu valjanost i u njoj su točno definirane granice zemljišta koje se istražuje, a različitim osobama ili društvima može se odobriti više od jedne dozvole za istraživanje za isto područje (ta vrsta dozvole nije nužno isključiva).

Za potrebe obrade i iskorištavanja minerala, obvezno je odobrenje (*concessione*, članak 14.) regionalnog tijela.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o javnoj sigurnosti (TULPS) 773/1931, članci 133. do 141., Kraljevski dekret 635/1940, članak 257.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pribavljanje potrebnog odobrenja za pružanje zaštitarskih usluga i prijevoz vrijedne imovine obvezno je državljanstvo države članice EU-a i boravište.

Sektor:

Usluge distribucije

Podsektor:

Distribucija duhana

Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 6222, dio CPC-a 6310
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonodavni dekret 184/2003 Zakon 165/1962 Zakon 3/2003 Zakon 1293/1957 Zakon 907/1942 Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 1074/1958
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za distribuciju i prodaju duhana potrebna je dozvola. Dozvola se izdaje u okviru javnih postupaka. Izdavanje dozvola podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska gustoća postojećih prodajnih mjesta. Za posrednike između veleprodaje i maloprodaje te vlasnike prodajnih mjesta (<i>magazzini</i>) obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 362/1991, članci 1., 4., 7. i 9. Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci 7. do 9. Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 221/1950, stavci 3. i 7.
Opis:	Ulaganja Za otvaranje ljekarne potrebno je odobrenje koje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska gustoća postojećih ljekarna. Novim ili praznim ljekarnama odobrenje se izdaje na temelju javnog nadmetanja. U javnom nadmetanju mogu sudjelovati samo državljeni države članice EU-a koji su upisani u Registar farmaceuta (<i>albo</i>). Djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. Za upis u strukovni registar farmaceuta obvezno je državljanstvo države članice EU-a ili boravište te se djelatnost mora obavljati u Italiji. Strani državljeni koji imaju potrebne kvalifikacije mogu se upisati ako su državljeni zemlje s kojom Italija ima poseban sporazum na temelju kojeg mogu obavljati djelatnost uz uvjet reciprociteta (Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci 7. do 9. i D.P.R. 221/1950, stavci 3. i 7.).
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 92

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kraljevski dekret 1592/1933 (Zakon o srednjoškolskom obrazovanju) Zakon 243/1991 (Povremeni javni doprinosi privatnim sveučilištima) Rezolucija 20/2003 CNVSU-a (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) Dekret predsjednika Republike (DPR) 25/1998
Opis:	Ulaganja Ispitivanje gospodarskih potreba primjenjuje se na otvaranje privatnih sveučilišta ovlaštenih za izdavanje priznatih diploma ili akademskih stupnjeva na temelju trogodišnjeg programa. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća postojećih ustanova. Samo talijanske pravne osobe mogu izdavati diplome koje se priznaju na razini države.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 194/1942, članak 4. Zakon 4/1999 o registru
Opis:	Financijske usluge Boravište u Italiji obvezno je za upis u aktuarski registar, što je potrebno za obavljanje aktuarske djelatnosti.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonodavni dekret 58/1998., članci 1., 19., 28., 30. do 33., 38., 69. i 80. Zajednička uredba Talijanske središnje banke i Consoba od 22. veljače 1998., članci 3. i 41. Uredba Talijanske središnje banke od 25. siječnja 2005., glava V., poglavljje VII., odjeljak II. Uredba Consoba 16190 od 29. listopada 2007., članci 17. do 21., 78. do 81., 91. do 111.
Opis:	Financijske usluge Kako bi bilo ovlašteno upravljati sustavom za namiru vrijednosnih papira ili uslugama središnjeg depozitorija vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u Italiji, društvo mora biti osnovano u Italiji (bez podružnica). U slučaju zajedničkih investicijskih fondova, osim subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS), usklađenih na temelju zakonodavstva EU-a, skrbnik ili depozitar mora biti osnovan u Italiji ili u nekoj drugoj državi članici EU-a i u Italiji mora imati poslovni nastan u obliku podružnice. Društva za upravljanje UCITS-om koja nisu usklađena na temelju zakonodavstva EU-a isto tako moraju biti osnovana u Italiji (bez podružnica). Samo banke, osiguravajuća društva, investicijska društva i društva koja upravljaju UCITS-om usklađena na temelju zakonodavstva EU-a s glavnim uredom u EU-u te UCITS-i osnovani u Italiji mogu obavljati djelatnost upravljanja sredstvima mirovinskih fondova.

U obavljanju djelatnosti prodaje od vrata do vrata posrednici moraju angažirati ovlaštene finansijske trgovce s boravištem na državnom području države članice EU-a.

Predstavništva posrednika iz zemalja izvan EU-a ne mogu obavljati djelatnosti usmjerene na pružanje investicijskih usluga, uključujući trgovanje za vlastiti račun i za račun klijenata, plasiranje i pokroviteljstvo finansijskih instrumenata (obvezna je podružnica).

Sektor: Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Podsektor: Usluge turističkih vodiča

Industrijska klasifikacija: CPC 7472

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Regionalna

Mjere: Zakon 135/2001, članak 7. stavci 5. i 6.

Zakon 40/2007 (DL 7/2007)

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Turistički vodiči iz zemalja izvan EU-a trebaju pribaviti posebnu dozvolu pokrajine kako bi mogli obavljati usluge profesionalnog turističkog vodiča. Turistički vodiči iz država članica EU-a mogu slobodno obavljati djelatnost i nije im potrebna takva dozvola. Dozvola se izdaje turističkim vodičima koji dokažu da posjeduju odgovarajuću stručnost i znanje.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kraljevski dekret 327/1942 (izmijenjen Zakonom 222/2007), članci 143. i 221. (Zakonik o plovidbi)
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Strani državljanini, osim osoba s boravištem u EU-u, ne mogu imati većinski udio u plovilima koja plove pod talijanskom zastavom ili kontrolirajući udio u društvima koja su vlasnici brodova i imaju sjedište u Italiji.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 745
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik o brodovima Zakon 84/1994 Ministarska uredba 585/1995
Opis:	Ulaganja Na usluge utovara i istovara pomorskog tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih nastana i učinak na njih, gustoća stanovništva, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mesta.

Rezerve koje se primjenjuju u Latviji

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o zemljišnoj reformi u gradovima Republike Latvije, članci 20. i 21. Zakon o privatizaciji zemljišta u ruralnim područjima, članak 28.
Opis:	Ulaganja Državljanima Kanade ili treće zemlje dopušteno je stjecanje zemljišta u gradskim područjima preko društava koja su osnovana i registrirana u Latviji ili drugim državama članicama EU-a: (a) ako je, zasebno ili ukupno, više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu državljanina država članica EU-a, latvijske vlade ili općine; (b) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja te koje je latvijski parlament odobrio prije 31. prosinca 1996.;

- (c) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja nakon 31. prosinca 1996., ako su u tim sporazumima utvrđena prava latvijskih fizičkih osoba i društava u pogledu stjecanja zemljišta u toj trećoj zemlji;
- (d) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u zajedničkom vlasništvu osoba iz točki (a) do (c);
- (e) ako su to javna dionička društva pod uvjetom da se njihove dionice kotiraju na burzi.

Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji latvijskim državljanima i poduzećima dopuste kupnju nekretnina u gradskim područjima na svojem državnom području, Latvija će kanadskim državljanima i poduzećima dopustiti kupnju nekretnina u gradskim područjima Latvije pod istim uvjetima koje imaju latvijski državljeni.

Sektor:	Distribucija i zdravstvene usluge
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda Ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o ljekarništvu, članak 38.

Opis:**Ulaganja**

Kako bi počeo samostalno obavljati ljekarničku djelatnost, farmaceut ili pomoćni farmaceut koji je strani državljanin, a školovan je u državi koja nije država članica EU-a ili država članica EGP-a, mora najmanje godinu dana raditi u ljekarni pod nadzorom farmaceuta.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:

Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o kaznenom postupku, članak 79.

Zakon Republike Latvije o odvjetništvu, članak 4.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori, koje je obvezno za obavljanje djelatnosti ovlaštenog odvjetnika (*sworn solicitor*) ili pomoćnika ovlaštenog odvjetnika, obvezno je latvijsko državljanstvo. Ovlašteni odvjetnici koji su državljeni države članice EU-a i koji su registrirani pri Latvijskom vijeću ovlaštenih odvjetnika imaju pravo sudjelovati i glasovati na općoj skupštini ovlaštenih odvjetnika.

U skladu s latvijskim pravom pružanje pravnih usluga u pogledu domaćeg prava (odvjetničke usluge i usluge pravnog zastupanja u kaznenim postupcima) u Latviji je dopušteno samo sljedećim osobama:

- (a) ovlaštenom odvjetniku ili pomoćniku ovlaštenog odvjetnika koji ima latvijsko državljanstvo; ili

- (b) državljaninu države članice EU-a koji ima pravo obavljati odvjetničku djelatnost u jednoj od država članica EU-a ili
- (c) odvjetniku koji je strani državljanin, u okviru sporazuma o pravnoj pomoći koji su sklopile Latvija i relevantna strana zemlja.

Za odvjetnike iz države članice EU-a ili odvjetnike koji su strani državljeni primjenjuju se posebni uvjeti. Na primjer, sudjelovanje u sudskim postupcima u kaznenim predmetima dopušteno je samo zajedno s odvjetnikom koji je član Latvijskog kolegija ovlaštenih odvjetnika.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon o ovlaštenim revizorima

Opis:	Ulaganja
	U revizorskem društvu strani ulagač može biti vlasnik više od 50 % udjela s glasačkim pravima samo ako se smatra ovlaštenim revizorom, revizorskim društvom ili revizorom ili društvom iz država članica EU-a ili država članica EGP-a koji, u skladu sa zakonima države članice EU-a ili države članice EGP-a, ima pravo obavljati profesionalnu djelatnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva jer je ta profesionalna djelatnost definirana u zakonima Latvije.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Tiskarska i izdavačka djelatnost
Industrijska klasifikacija:	CPC 88442
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o tisku i drugim masovnim medijima, članak 8.
Opis:	Ulaganja Samо pravne osobe osnaovane u Latviji i fizičke osobe iz Latvije imaju pravo osnovati masovne medije i djelovati u tom području. . Podružnice nisu dopuštene.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Pomorski zakonik
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Plovidba pod latvijskom zastavom odobrava se samo plovilima koja su upisana u Latvijski registar brodova te tim plovilima mora upravljati subjekt koji je registriran u EU-u. Strani vlasnici koji nisu osnovani u EU-u mogu upisati plovila u registar plovila ako tehničko upravljanje tim plovilima izvršava pravna osoba registrirana u Latviji na temelju ugovora o upravljanju brodom.

Rezerve koje se primjenjuju u Litvi

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o odvjetničkoj komori Republike Litve od 18. ožujka 2004. br. IX-2066, kako je zadnji put izmijenjen 17. studenoga 2011. Zakonom br. XI-1688 Zakon Republike Litve o javnim bilježnicima od 15. rujna 1992. – br. I-2882 (kako je zadnji put izmijenjen 19. travnja 2012. – Zakon br. X-1979)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način. Samo državlјani države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava. Odvjetnici (<i>attorney</i>) iz stranih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima o pravnoj pomoći.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o reviziji od 15. lipnja 1999. br. VIII-1227 (nova verzija od 3. srpnja 2008. br. X-1676)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Najmanje 75 % udjela mora pripadati revizorima ili revizorskim društvima iz EU-a ili EGP-a. Izvješće revizora mora biti pripremljeno uz sudjelovanje revizora koji je akreditiran za obavljanje poslovne djelatnosti u Litvi. Nije dopušten poslovni nastan u obliku javnog dioničkog društva (AB).
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Patentni zastupnici
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 879
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere: Zakon o žigovima od 10. listopada 2000. br. VIII-1981
Zakon o dizajnu od 7. studenoga 2002. br. IX-1181
Zakon o patentu od 18. siječnja 1994. br. I-372
Zakon o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda od 16. lipnja 1998.
Uredba o patentnim zastupnicima odobrena Odlukom Vlade Republike Litve od 20. svibnja 1992. br. 362 (kako je zadnji put izmijenjena 8. studenoga 2004., br. 1410)

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Državljeni treće zemlje (koja nije država članica EU-a) ne smiju se registrirati kao patentni zastupnici. Samo patentni zastupnici smiju pružati usluge patentnog zastupanja u Litvi.

Sektor: Distribucija

Podsektor: Distribucija pirotehničkih sredstava

Industrijska klasifikacija:

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon o nadzoru prometa pirotehničkim sredstvima za civilnu uporabu (23. ožujka 2004. br. IX-2074)

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Distribucija pirotehničkih sredstava podliježe izdavanju dozvole. Dozvola se može izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u EU-u.

Sektor: Energetika
Podsektor: Prijevoz goriva cjevovodima
Usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija: CPC 713, CPC 887
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000.
br. VIII-1973
Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Obvezan je poslovni nastan. Dozvole za prijenos i distribuciju goriva mogu se izdati samo pravnim osobama iz Litve, podružnicama stranih pravnih osoba ili organizacijama (društvima kćerima) s poslovnim nastanom u Litvi.

Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge u pogledu prijenosa i distribucije goriva uz naknadu ili na temelju ugovora.

Sektor: Energetika
Podsektor: Prijenos i distribucija električne energije
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 401, CPC 887
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon Republike Litve o električnoj energiji od 20. srpnja 2000.
br. VIII-1881

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Dozvole za prijenos i distribuciju električne energije te javnu opskrbu i organizaciju trgovine električnom energijom mogu se izdati samo pravnim osobama iz Litve, podružnicama stranih pravnih osoba ili drugim organizacijama s poslovnim nastanom u Litvi.

Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge u pogledu prijenosa i distribucije električne energije uz naknadu ili na temelju ugovora.

Sektor:

Ribarstvo, prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe,

uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Obveze

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon Republike Litve o trgovačkim brodovima od 12. rujna 1996.,
br. I-1513

Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza
	Plovidba pod litavskom zastavom odobrava se samo plovilima koja su upisana u litavski registar brodova te su u vlasništvu litavskih državljana ili društava s poslovnim nastanom (osnovanih) u Litvi ili ih oni iznajmljuju (bez posade).
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge željezničkog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 711
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakonik Republike Litve o željezničkom prijevozu od 22. travnja 2004. br. IX-2152, kako je izmijenjen 8. lipnja 2006. Zakonikom br. X-653.
Opis:	Ulaganja
	Isključiva prava na pružanje usluga provoza dodjeljuju se željezničkim poduzećima koja su u vlasništvu države ili čiji su udjeli u 100-postotnom vlasništvu države.

Rezerve koje se primjenjuju u Luksemburgu

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području luksemburškog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezni su državljanstvo države članice EU-a i boravište (komercijalna prisutnost). Vijeće odvjetnika može, na temelju reciprociteta, odustati od uvjeta u pogledu državljanstva za strane državljane. Za pružanje pravnih usluga u području luksemburškog prava komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043) Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a041) Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017)
Opis:	Ulaganja Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama.

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 9. studenoga 1990.
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Strani ulagači koji nisu državljeni države članice EU-a, nisu osnovani u EU-u niti imaju svoj glavni ured u EU-u ne mogu biti vlasnici 50 % ili više udjela u plovilu duge plovidbe koje plovi pod luksemburškom zastavom. Ova se rezerva ne primjenjuje na brodove koji su bez posade dani u zakup zakupniku koji bi ispunio prethodno navedene uvjete u pogledu vlasništva nad brodom i koji se stvarno koristi tim brodom.

Rezerve koje se primjenjuju na Malti

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Immoveable Property (Acquisition By Non-Residents) Act (Cap. 246) Protocol No 6 of the EU Accession Treaty on the acquisition of secondary residences in Malta
Opis:	Ulaganja Osobe koje nisu državlјani države članice EU-a ne mogu steći nepokretnu imovinu u komercijalne svrhe. Društva s 25 % (ili više) udjela u vlasništvu osoba koje nisu iz EU-a moraju pribaviti odobrenje nadležnog tijela (ministra nadležnog za financije) za kupnju nepokretnе imovine u komercijalne ili poslovne svrhe. Nadležno tijelo odredit će predstavljati li predloženo stjecanje neto korist za malteško gospodarstvo.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Code of Organisation and Civil Procedure (Cap. 12)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području malteškog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za pružanje pravnih usluga u području malteškog prava komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način. Samo državljanji države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području malteškog prava.

Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Pharmacy Licence Regulations (LN279/07) issued under the Medicines Act (Cap. 458)

Opis:	Ulaganja
	Izdavanje dozvola za lijekove uz posebna ograničenja. Jedna osoba ne može imati više od jedne dozvole na svoje ime u nekom gradu ili selu (članak 5. stavak 1. propisa Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), osim ako nema drugih zahtjeva za taj grad ili selo (članak 5. stavak 2. propisa Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)).
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja Usluge obrazovanja odraslih
Industrijska klasifikacija:	CPC 923, CPC 924
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Legal Notice 296 of 2012
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pružatelji usluga koji žele pružati usluge privatnog visokog obrazovanja ili obrazovanja odraslih moraju pribaviti dozvolu Ministarstva obrazovanja i zapošljavanja. Odluka o izdavanju dozvole može biti diskrečijska.

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Vodni prijevoz Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 721, dio 742, CPC 745, dio CPC-a 749
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31) Isključiva prava dodjeljuju se u okviru postupaka javne nabave na temelju ugovora
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Dozvola Malteškog tijela nadležnog za prijevoz obvezna je za najam plovila s posadom za plovila koja posluju isključivo u lokalnim vodama. Posebnim obvezama u pogledu javnih usluga uređena je plovidba komercijalnih brodova isključivo u malteškim unutarnjim vodama. U pogledu ograničenja kabotaže između Malte i otoka Gozo isključiva prava odobravaju se na temelju koncesije koju dodjeljuje vlada. Ta isključivost odnosi se samo na liniju Malta – Gozo između luke Čirkewwa i luke Marsamxetto (Malta) te luke Mgarr (Gozo) za prijevoz putnika, vozila i robe. Cijene tih usluga zakonski su uređene propisom Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31). Uvjet u pogledu državljanstva za popratne usluge.

Sektor:	Usluge prijevoza
Podsektor:	Ostale usluge prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Taxi Services Regulations (SL499.59)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Taksi: na broj dozvola primjenjuju se količinska ograničenja. <i>Karozzini</i> (kočije koje vuku konji): na broj dozvola primjenjuju se količinska ograničenja.
Sektor:	Energetika
Podsektor:	Električna energija
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Enemalta Act (Cap. 272)
Opis:	EneMalta plc ima monopol nad opskrbom električne energije.

Rezerve koje se primjenjuju u Nizozemskoj

Sektor:	Popratne usluge za sve oblike prijevoza
Podsektor:	Usluge carinjenja
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 748
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Opći carinski zakon (Algemene Douanewet)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Priznavanje fizičkih i pravnih osoba kao carinskih zastupnika podliježe diskrečijskom pravu inspektora, kako je predviđeno u članku 1. stavku 3. i članku 1. stavku 9. Općeg carinskog zakona (Algemene Douanewet). Carinski predstavnici koji nemaju boravište ili poslovni nastan u Nizozemskoj moraju prijaviti boravište ili uspostaviti poslovni nastan na fiksnoj lokaciji u Nizozemskoj prije nego što počnu obavljati djelatnosti priznatih carinskih zastupnika.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Advocatenwet (Zakon o odvjetništvu)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori.
	Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom.
	Samo odvjetnici koji imaju nizozemsku dozvolu mogu upotrebljavati naziv <i>Advocaat</i> u skladu s člancima 2.c, 16.b, 16.c i 16.d Zakona o odvjetništvu (Advocatenwet). Samo odvjetnici registrirani u nizozemskom registru mogu upotrebljavati naziv <i>advocaat</i> . Umjesto upotrebe punog naziva <i>advocaat</i> (neregistrirani) strani odvjetnici obvezni su navesti strukovnu organizaciju u svojoj matičnoj državi za potrebe obavljanja djelatnosti u Nizozemskoj.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge žigosanja
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 893
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Waarborgwet 1986

Opis:	Ulaganja
	Za pružanje usluga žigosanja obvezna je komercijalna prisutnost u Nizozemskoj. Isključivo pravo na žigosanje predmeta od plemenitih kovina trenutačno imaju dva nizozemska državna monopolia.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pristup je ograničen na fizičke osobe.
Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Članak 311. stavak 1.b Zakonika o trgovačkim društvima (Wetboek van Koophandel)
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Vlasništvo nad plovilom duge plovidbe koje je registrirano u Nizozemskoj mogu imati samo: (a) fizičke osobe s državljanstvom države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske Konfederacije; (b) društva ili pravni subjekti osnovani u skladu s pravom države članice EU-a, jedne od zemalja, otoka ili područja navedenih u članku 349. i članku 355. stavcima 1. do 4. i stavku 5. točki (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ili države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije; i (c) fizičke osobe, društva ili pravni subjekti, osim prethodno navedenih, koji mogu zatražiti ostvarivanje europskog prava na slobodu poslovnog nastana ili nastanjivanja na temelju sporazuma između EU-a i treće zemlje. Vlasnik mora imati glavni ured ili društvo kćer u Nizozemskoj. Najmanje jedna fizička osoba s domicilom u Nizozemskoj mora biti odgovorna za brod, kapetana, posadu i povezana pitanja te imati ovlasti za odlučivanje i zastupanje u ime vlasnika.

Nije moguće registrirati brod duge plovidbe ako je on već registriran u javnom registru kao brod duge plovidbe ili kao plovilo na unutarnjih plovnim putovima, ili u sličnom stranom registru.

Pri podnošenju zahtjeva za registraciju podnositelj zahtjeva mora odabratи domicil u Nizozemskoj.

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Distribucija električne struje Prijevоз prirodnog plina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 040, CPC 71310
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Elektriciteitswet 1998 Gaswet
Opis:	Ulaganja Vlasništvo nad električnom mrežom i mrežom plinovoda isključivo se dodjeljuje nizozemskoj vladi (prijenosni sustavi) i drugim javnim tijelima (distribucijski sustavi).
Sektor:	Rudarstvo i vađenje
Podsektor:	Vađenje sirove nafte i prirodnog plina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Mijnbouwwet (Zakon o rudarstvu)
Opis:	Ulaganja Istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika u Nizozemskoj uvijek se obavlja zajedno s društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom koje imenuje ministar gospodarstva. Člancima 81. i 82. Zakona o rudarstvu propisano je da sve udjele u imenovanom društvu mora izravno ili neizravno držati Nizozemska.

Rezerve koje se primjenjuju u Poljskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 24. ožujka 1920. o stjecanju nekretnina od strane stranih državljana (Službeni list iz 2004., br. 167, točka 1758. s naknadnim izmjenama)
Opis:	Ulaganja Strani državljani moraju pribaviti dozvolu za izravno ili neizravno stjecanje nekretnina. Dozvola se izdaje upravnom odlukom ministra nadležnog za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nacionalne obrane, a u slučaju poljoprivrednih nekretnina potrebna je i suglasnost ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Sektor:	Izdavačka i tiskarska djelatnost
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222
Vrsta rezerve:	Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:	Zakon od 26. siječnja 1984. o tisku, Službeni list, br. 5., točka 24., s naknadnim izmjenama
Opis:	Ulaganja Državljanstvo je uvjet za glavne urednike novina i časopisa.
Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Vrste poslovnog nastana
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 2. srpnja 2004. o slobodnom obavljanju gospodarske djelatnosti, članak 13. stavak 3. i članak 95. stavak 1.
Opis:	Ulaganja Opseg poslovanja predstavnštva može uključivati samo oglašavanje i promidžbu stranog matičnog društva koje to predstavništvo zastupa. Za sve sektore, osim pravnih usluga i usluga zdravstvenih ustanova, ulagači izvan EU-a mogu pokrenuti i obavljati gospodarsku djelatnost samo u obliku komanditnog društva, komanditnog društva na dionice, društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva, dok domaća društva imaju pristup i društвima građanskog prava (javno trgovačko društvo i društvo s neograničenom odgovornošću).

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 5. srpnja 2002. o pravnoj pomoći koju strani odvjetnici pružaju u Republici Poljskoj, članak 19.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Strani odvjetnici mogu uspostaviti poslovni nastan samo u obliku javnog trgovačkog društva, komanditnog društva ili komanditnog društva na dionice, dok domaća društva imaju pristup i društvima građanskog prava i partnerstvima.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:	Zakon od 7. svibnja 2009. o ovlaštenim revizorima, revizorskim društvima i javnom nadzoru – Službeni list, br. 77, točka 649., s naknadnim izmjenama
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Revizorska društva mogu se osnovati samo u određenim poljskim pravnim oblicima.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 21. prosinca 1990. o djelatnosti veterinara kirurga i komori veterinara
Opis:	Ulaganja Veterinarske usluge mogu pružati samo fizičke osobe koje su državljeni države članice EU-a i koji borave na državnom području Poljske. Strani državljeni mogu zatražiti dozvolu za obavljanje djelatnosti.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge pismenog i usmenog prevođenja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87905

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon od 25. studenoga 2004. o djelatnosti ovlaštenih pismenih ili usmenih prevoditelja (Službeni list, br. 273, točka 2702.), članak 2. stavak 1.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Samo fizičke osobe mogu biti ovlašteni pismeni prevoditelji.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o osiguranju od 22. svibnja 2003. (Službeni list iz 2003., br. 124., točka 1151.) Zakon o posredovanju u osiguranju od 22. svibnja 2003. (Službeni list iz 2003., br. 124., točka 1154.), članci 16. i 31.
Opis:	Financijske usluge Za posrednike u osiguranju obvezno je osnivanje poduzeća s lokalnim poslovnim nastanom (bez podružnica).

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Popratne usluge za zračni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 742
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Poljski Zakon o zrakoplovstvu od 3. srpnja 2002., članci 174.2. i 174.3.
Opis:	Ulaganja Za usluge skladištenja zamrznute ili rashlađene robe te usluge skladištenja tekućina ili plinova u rasutom stanju u zračnim lukama mogućnost pružanja određenih kategorija usluga ovisit će o veličini zračne luke. Broj pružatelja usluga u svakoj zračnoj luci može se ograničiti zbog ograničenosti raspoloživog prostora i na najmanje dva pružatelja usluga zbog drugih razloga. Za usluge upravljanja zračnim lukama sudjelovanje stranih državljana ograničeno je na 49 %.
Sektor:	Energetika
Podsektor:	Proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije Usluge skladištenja tekućina ili plinova u rasutom stanju Usluge povezane s distribucijom energije Veleprodaja ili maloprodaja električne energije
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 040, CPC 63297, CPC 74220, CPC 887

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o energiji od 10. travnja 1997., članci 32. i 33.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji: (a) proizvodnju goriva ili električne energije, osim za sljedeće: proizvodnju krutih ili plinovitih goriva; proizvodnju električne energije korištenjem izvora električne energije ukupnog kapaciteta od najviše 50 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; kogeneraciju električne i toplinske energije korištenjem izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim obnovljivih izvora energije; proizvodnju toplinske energije korištenjem izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW; (b) skladištenje plinovitih goriva u skladišnim postrojenjima, ukapljivanje prirodnog plina i uplinjavanje ukapljenog prirodnog na terminalima za ukapljeni prirodni plin te skladištenje tekućeg plina, osim za lokalno skladištenje tekućeg plina u postrojenjima kapaciteta manjeg od 1 MJ/s i skladištenje tekućih goriva u maloprodaji; (c) prijenos i distribuciju goriva ili električne energije, osim za distribuciju plinovitih goriva u mrežama kapaciteta manjeg od 1 MJ/s te prijenos i distribuciju toplinske energije ako ukupan kapacitet koji su naručili klijenti nije veći od 5 MW;

- (d) trgovinu gorivima ili energijom, osim za trgovinu krutim gorivima; trgovinu električnom energijom korištenjem postrojenja napona manjeg od 1 kV u vlasništvu klijenta; trgovinu plinovitim gorivima ako vrijednost godišnjeg prometa ne premašuje ekvivalent od 100 000 EUR; trgovinu ukapljenim plinom ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od 10 000 EUR; i trgovinu plinovitim gorivima i električnom energijom na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koji brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona od 26. listopada 2000. o burzama robe te trgovinu toplinskom energijom ako kapacitet koji su naručili klijenti ne premašuje 5 MW. Ograničenja u pogledu prometa ne primjenjuju se na usluge veleprodaje plinovitih goriva ili ukapljenog plina ili usluge maloprodaje plina u boci.

Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boraviše na državnom području države članice EU-a, države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Rezerve koje se primjenjuju u Portugalu

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 15/2005, članci 203. i 194. Statut portugalske Odvjetničke komore (Estatuto da Ordem dos Advogados) i Uredba sa zakonskom snagom 229/2004, članci 5. i 7. do 9. Uredba sa zakonskom snagom 88/2003, članci 77. i 102. Statut Profesionalnog udruženja odvjetnika (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), kako je izmijenjen Zakonom 49/2004, Zakonom 14/2006 i Uredbom sa zakonskom snagom br. 226/2008- Zakon 78/2001, članci 31. i 4. Uredba o posredovanju u obiteljskopravnim i radnopravnim predmetima (Pravilnik 282/2010) Zakon 21/2007 o posredovanju u kaznenim predmetima, članak 12. Zakon 32/2004 (kako je izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom 282/2007 i Zakonom 34/2009) o stečajnom upravitelju; među ostalim, članci 3. i 5. Uredba sa zakonskom snagom 54/2004, članak 1. (Regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência)

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje usluga u području portugalskog prava obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Priznavanje kvalifikacija za pružanje usluga u području portugalskog prava podliježe uvjetu reciprociteta.

Za pružanje pravnih usluga komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Samo odvjetnička društva čiji udjeli pripadaju isključivo odvjetnicima koji su primljeni u portugalsku odvjetničku komoru mogu pružati pravne usluge u Portugalu; za pristup obavljanju djelatnosti *solicitadoresa* obvezno je državljanstvo države članice EU-a.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Računovodstvene usluge

Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 452/99, izmijenjena i ponovno objavljena Uredbom sa zakonskom snagom 310/2009 – Statut portugalskog Profesionalnog udruženja računovođa (Estatuto da Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas), članci 85. i 87.
	Uredba sa zakonskom snagom 487/99, izmijenjena i ponovno objavljena Uredbom sa zakonskom snagom 224/2008 – Statut portugalskog Profesionalnog udruženja revizora (Estatuto da Ordem dos Revisores Oficiais de Contas), članci 95. do 97.
Opis:	Ulaganja
	Računovodstvene usluge:: Samo računovođe koji imaju portugalsku dozvolu mogu biti vlasnici računovodstvenih društava. Međutim, računovodstvene usluge može pružati i pravna osoba osnovana u skladu s portugalskim Zakonikom o trgovačkim društvima bez tih ograničenja u pogledu vlasništva ako računovodstvene usluge zapravo pruža računovođa koji ima portugalsku dozvolu.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge agencija za naplatu
	Usluge kreditnog izvješćivanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87901, CPC 87902
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 49/2004
Opis:	Ulaganja
	Državljanstvo države članice EU-a obvezno je za pružanje usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Posrednik u području industrijskog vlasništva
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 15/95, kako je izmijenjena Zakonom 17/2010 o posrednicima u području industrijskog vlasništva, članak 2. Portaria 1200/2010, članak 5.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za posrednike u području industrijskog vlasništva obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 368/91 (Statut Udruženja veterinara)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je boravište.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija:	CPC 821, CPC 822
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 211/2004, članci 3. i 25.), kako je izmijenjena i ponovno objavljena pod Uredbom sa zakonskom snagom 69/2011
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za fizičke osobe obvezno je boravište u državi članici EGP-a. Za pravne osobe obvezno je osnivanje društva u državi članici EGP-a.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge povezane s poljoprivredom
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 88
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 119/92 Zakon 47/2011 Uredba sa zakonskom snagom 183/98
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Obavljanje djelatnosti biologa, kemijskog analitičara i agronomu rezervirano je za fizičke osobe.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 34/2013 Pravilnik 273/2013
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Strani državlјani ne smiju pružati prekogranične sigurnosne usluge. Državljanstvo je uvjet za specijalizirano osoblje.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Usluge maloprodaje
Industrijska klasifikacija:	CPC 631, CPC 632, osim CPC-a 6321, CPC-a 63297
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom br. 21/2009, 19. siječnja Pravilnici br.º417/2009 i 418/2009, 16. travnja

Opis:**Ulaganja**

Za postavljanje određenih maloprodajnih objekata primjenjuje se poseban sustav odobrenja. To se odnosi na objekte prodajne površine veće od 2 000 m², objekte koji pripadaju društvu ili se odnose na trgovačku grupaciju koja ima ukupnu prodajnu površinu od najmanje 30 000 m² ili trgovine bruto površine od najmanje 8 000 m². Taj se sustav ne primjenjuje na mikropoduzeća.

Glavni kriteriji: doprinos raznovrsnosti komercijalnih ponuda; procjena usluga koje se pružaju kupcima; kvaliteta zapošljavanja i društveno odgovorno poslovanje; uključivanje u urbanističko okruženje i doprinos ekološkoj učinkovitosti.

Sektor:

Distribucija

Podsektor:

Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda

Industrijska klasifikacija:

CPC 63211

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Uredba sa zakonskom snagom 307/2007, članci 9., 14. i 15.

Pravilnik 1430/2007

Opis:**Ulaganja**

Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području.

U trgovačkim društvima u kojima je kapital podijeljen na dionice, one moraju glasiti na ime. Nitko ne može istovremeno izravno ili neizravno biti vlasnik, upravitelj ili rukovoditelj više od četiriju ljekarni.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Poglavlje I., odjeljak VI. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, članci 34., točke 6. i 7.
Opis:	Financijske usluge Za osnivanje podružnice u Portugalu strana osiguravajuća društva moraju dokazati da imaju prethodno iskustvo u obavljanju djelatnosti od najmanje pet godina. Izravne podružnice nisu dopuštene za posredovanje u osiguranju koje je ograničeno na društva koja su osnovana u skladu s pravom države članice EU-a.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Uredba 12/2006, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom 180/2007, Uredba sa zakonskom snagom 357-A/2007, Uredba 7/2007-R, kako je izmijenjena Uredbom 2/2008-R Uredba 19/2008-R Uredba 8/2009

Opis:**Financijske usluge**

Usluge upravljanja mirovinskim fondovima mogu pružati samo specijalizirana trgovačka društva osnovana u Portugalu u tu svrhu te osiguravajuća društva osnovana u Portugalu i koja imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti životnog osiguranja ili subjekti koji imaju odobrenje za upravljanje mirovinskim fondovima u drugim državama članicama EU-a. Izravne podružnice iz zemalja koje nisu članice EU-a nisu dopuštene.

Sektor:

Ribarstvo, prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Obvezne

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Uredba sa zakonskom snagom 194/98

Uredba sa zakonskom snagom 197/98

Uredba sa zakonskom snagom 331/99

Opis: **Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza**
Za upis plovila u nacionalni registar plovila strani ulagači moraju imati glavni ured u Portugalu.

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Cestovni prijevoz
Industrijska klasifikacija: CPC 71222
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Uredba sa zakonskom snagom 41/80, 21. kolovoza
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Za pružanje usluga limuzina provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mesta.

Rezerve koje se primjenjuju u Rumunjskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije nacije
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 312/2005 o stjecanju vlasništva nad zemljištem od strane stranih državljanina i osoba bez državljanstva te stranih pravnih osoba.
Opis:	Ulaganja Strani državljanini, osobe bez državljanstva i pravne osobe (osim državljanina države članice EU-a i državljanina države članice EGP-a) mogu steći prava vlasništva nad zemljištim pod uvjetima koji su uređeni međunarodnim ugovorima i na temelju reciprociteta. Strani državljanini, osobe bez državljanstva i pravne osobe ne mogu steći pravo vlasništva nad zemljištim pod povoljnijim uvjetima od onih koji se primjenjuju na državljanine države članice EU-a i na pravne osobe osnovane u skladu sa zakonodavstvom države članice EU-a.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge

Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o odvjetništvu Zakon o posredovanju Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Strani odvjetnik može obavljati odvjetničku djelatnost u jednom od oblika dopuštenih u skladu s nacionalnim pravom po svojem izboru na nediskriminirajući način. Ti su pravni oblici opisani u članku 5. stavku 1. Zakona 51/1995 (<i>pojedinačni odvjetnički uredi, zajednički odvjetnički uredi, profesionalna društva građanskog prava ili profesionalna društva građanskog prava s ograničenom odgovornošću</i>). Strani odvjetnik ne smije sudjelovati u iznošenju usmenih ili pismenih zaključaka pred sudovima ili drugim sudbenim tijelima, osim u međunarodnoj arbitraži.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:	Hitna Vladina uredba br. 90/2008, s naknadnim izmjenama, kojom se prenose odredbe Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidiranih finansijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Zakonske revizije obavljaju samo ovlašteni revizori ili revizorska društva koja su dobila odobrenje za rad u skladu s uvjetima predviđenima Hitnom Vladinom uredbom br. 90/2008.
Sektor:	Finansijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale finansijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 297/2004 o tržištima kapitala Uredba CNVM-a (Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare) br. 2/2006 o uređenim tržištima i alternativnim sustavima trgovanja
Opis:	Finansijske usluge Operateri tržišta su rumunjske pravne osobe osnovane kao dionička društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Alternativnim sustavima trgovanja može upravljati operater sustava osnovan u skladu s prethodno navedenim uvjetima ili investicijsko društvo kojemu je odobrenje za rad izdao CNVM.

Sektor:	Ribarstvo, prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obvezne
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Vladina uredba br. 42 od 28. kolovoza 1997. Ministarska odluka br. 1627/2006
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Pravo na plovidbu pod rumunjskom zastavom dodjeljuje se: (a) brodovima u vlasništvu rumunjskih fizičkih ili pravnih osoba; (b) brodovima duge plovidbe koji su u vlasništvu fizičkih osoba s državljanstvom države članice EU-a ili države članice Europskoga gospodarskog prostora ili pravnih osoba s poslovnim nastanom (sjedištem) u državi članici EU-a ili državi članici EGP-a;

- (c) brodovima u vlasništvu stranih fizičkih osoba s domicilom ili boravištem u Rumunjskoj ili rumunjskih podružnica stranih pravnih osoba, osim onih koje su navedene u točki (b) i
- (d) brodovima u vlasništvu stranih fizičkih ili pravnih osoba koje su rumunjske ili strane fizičke ili pravne osobe uzele u najam bez posade ili u zakup na razdoblje dulje od godinu dana.

Dodjela prava na plovidbu pod rumunjskom zastavom zabranjena je za brodove stare najmanje 20 godina.

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Ostali redovni prijevoz putnika

Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta

Ostali izvanredni prijevoz putnika

Industrijska klasifikacija: CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Rumunjski Zakon o cestovnom prijevozu (Vladina uredba br. 27/2011)

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika mogu upotrebljavati samo vozila koja su registrirana u Rumunjskoj te čiji vlasnici i korisnici ispunjuju uvjete iz Vladine uredbe.

Rezerve koje se primjenjuju u Slovačkoj Republici

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 586/2003 o odvjetništvu, članci 2. i 12.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje pravnih usluga u području slovačkog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za pružanje pravnih usluga u području slovačkog prava komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način. Samo državlјani države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području slovačkog prava.

Sektor: Rudarstvo i vađenje

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 7131
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 51/1988 o rudarstvu, članak 4.a Zakon 313/1999 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja, članak 5.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za rudarstvo, djelatnosti povezane s rudarstvom i djelatnosti geoloških istraživanja obvezno je osnovati društvo u državi članici EU-a ili državi članici EGP-a (bez podružnica).
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon br. 540/2007 o revizorima, članci 3., 4. i 5.
Opis:	Ulaganja Samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za slovačke državljane ili državljane države članice EU-a može biti ovlašteno za obavljanje revizija u Slovačkoj Republici.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Arhitektonske usluge Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture Inženjerske usluge Usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 138/1992 o arhitektima i inženjerima, članci 3., 15., 15.a, 17.a i 18.a
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Kako bi fizička osoba koja boravi na državnom području Slovačke Republike pružala te usluge, obvezno je članstvo u Slovačkoj komori arhitekata ili Slovačkoj komori inženjera. Za članstvo je obvezno boravište u Slovačkoj.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 442/2004 o privatnim veterinarima, članak 2.

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Obvezno članstvo u Slovačkoj komori veterinara. Za članstvo je obvezno boravište u Slovačkoj Republici.
	Pristup je ograničen samo na fizičke osobe.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 140/1998 o lijekovima i medicinskim uređajima, članak 35.a Zakon 578/2004 o pružateljima zdravstvene zaštite, medicinskom osoblju i profesionalnoj organizaciji
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Za stjecanje dozvole za farmaceuta ili za otvaranje ljekarne radi maloprodaje farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih pripravaka javnosti potrebno je boravište.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 92
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:	Zakon br. 131 od 21. veljače 2002. o visokom obrazovanju te o izmjenama i dopunama nekih zakona
Opis:	Ulaganja Poslovni nastan u državi članici EU-a obvezan je za podnošenje zahtjeva za državno odobrenje za vođenje privatne visokoškolske ustanove. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge srednjoškolskog tehničkog i strukovnog obrazovanja.
Sektor:	Usluge zaštite okoliša
Podsektor:	Prerada i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, otpadnih ulja, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 9402
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon 223/2001 o otpadu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Za preradu i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, otpadnih ulja, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme obvezno je osnovati društvo u državi članici EU-a ili državi članici EGP-a (uvjet u pogledu boravišta).
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Medicinske i stomatološke usluge, usluge primalja i medicinskih sestara, fizioterapeutske i paramedicinske usluge

Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, CPC 9319
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalna
Razina vlasti:	Zdravstvene usluge
Mjere:	Zakon 576/2004 o liječenju Zakon 578/2004 o pružateljima zdravstvene zaštite, medicinskom osoblju i profesionalnoj organizaciji
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Usluge mogu pružati samo fizičke osobe.
Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere:

Zakon 435/2000 o pomorskoj plovidbi, članak 10.

Opis:

Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza

Kako bi se plovilo upisalo u nacionalni registar brodova u Slovačkoj Republici, pravne osobe moraju imati poslovni nastan u Slovačkoj Republici, a fizičke osobe moraju biti državljanji Slovačke Republike s trajnim boravištem u Slovačkoj Republici.

Rezerve koje se primjenjuju u Sloveniji

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o odvetništvu (Neuradno prečišćeno besedilo – ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009 (Zakon o odvjetništvu, neslužbeni konsolidirani tekst koji je pripremio Slovenski parlament od 21. svibnja 2009.)
Opis:	Ulaganja Komercijalna prisutnost za odvjetnike (<i>attorney</i>) koje je imenovala Slovenska odvjetnička komora ograničena je samo na društvo trgovca pojedinca, odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (komanditno društvo) ili odvjetničko društvo s neograničenom odgovornošću (javno trgovačko društvo). Djelatnosti odvjetničkog društva ograničene su na pružanje pravnih usluga. Samo odvjetnici mogu biti članovi odvjetničkog društva.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Računovodstvene i knjigovodstvene usluge Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o revidiranju (Zrev-2 Uradni list RS, št. 65/2008), (Zakon o reviziji – Službeni list Republike Slovenije br. 65/2008)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Obvezna je komercijalna prisutnost.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija:	CPC 821, CPC 822
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o agencijama za promet nekretninama
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji slovenskim državljanima i poduzećima dopuste pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama, Slovenija će kanadskim državljanima i poduzećima dopustiti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama pod istim uvjetima, uz ispunjenje sljedećih uvjeta: pravo na pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama u državi podrijetla, podnošenje relevantnog dokumenta o nekažnjavanju i upis u registar posrednika u prometu nekretninama pri nadležnom (slovenskom) ministarstvu.

Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o ljekarništvu (Službeni list br. 36/2004), članak 2., članci 6. do 8. i članci 13. do 14. Zakon o lijekovima (Službeni list Republike Slovenije, br. 31/06 i 45/08), članci 17., 21., 74., 79. i 81.
Opis:	Ulaganja Fizičke osobe mogu obavljati farmaceutsku djelatnost na temelju koncesija koje im je dodijelilo nadležno upravno tijelo zajednice ili općine u dogovoru s Ministarstvom zdravstva, nakon što su Komora farmaceuta i Zavod za zdravstveno osiguranje Slovenije prethodno izdali svoje mišljenje.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge osnovnoškolskog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 921
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Pristup tržištu
Mjere:	Nacionalna Zakon o organizaciji i financiranju obrazovanja (Službeni list Republike Slovenije, br. 12/1996) i njegove izmjene, članak 40.

Opis:**Ulaganja**

Samo slovenske fizičke ili pravne osobe mogu financirati privatne osnovne škole.

Pružatelj usluge mora osnovati registrirano sjedište ili podružnicu.

Sektor:

Zdravstvene i socijalne usluge

Podsektor:

Usluge zdravstvene zaštite

Industrijska klasifikacija:

CPC 931

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o zdravstvenim uslugama (Službeni list Republike Slovenije, br. 23/2005), članci 1, 3. i 62. do 64.

Zakon o liječenju neplodnosti i postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, Službeni list Republike Slovenije, br. 70/00, članci 15. i 16.

Opis:**Ulaganja**

Državni monopol rezerviran je za sljedeće usluge:

opskrbu krvi, krvnim pripravcima, uklanjanje i očuvanje ljudskih organa za transplantaciju, usluge socijalne medicine, higijenske, epidemiološke i zdravstveno-ekološke usluge, patološko-anatomske usluge i biomedicinski potpomognutu oplodnju.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Službeni list br. 109/2006), članak 306.
Opis:	Financijske usluge Mirovinsko osiguranje može pružati uzajamni mirovinski fond (koji nije pravni subjekt i stoga njime upravlja društvo za osiguranje, banka ili mirovinsko društvo), mirovinsko društvo ili društvo za osiguranje. Osim toga, mirovinsko osiguranje mogu pružati i pružatelji mirovinskog osiguranja koji su osnovani u skladu s uredbama koje se primjenjuju u državi članici EU-a.
Sektor:	Energetske usluge
Podsektor:	Prijevoz goriva cjevovodima
	Spremanje i skladištenje goriva koje se prevozi cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	CPC 7131, dio CPC-a 742
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Energetski zakon (Zakon o energetici), Službeni list Republike Slovenije, br. 27/07 konsolidirani tekst, 70/80, 22/2010

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Obvezno je dobivanje dozvole za proizvodnju tekućih goriva, trgovinu njima i njihovu distribuciju, preradu naftne i naftnih proizvoda, prijenos i distribuciju energije i goriva mrežama, pohranu plinovitih, tekućih i krutih goriva, opskrbu električnom energijom, plinom ili toplinskom energijom, upravljanje tržištem električne energije ili prirodnog plina te zastupanje i posredovanje na tržišta električne energije i prirodnog plina.

Obavljanje tih djelatnosti podliježe registraciji za koju je obvezan poslovni nastan u Sloveniji.

Sektor:

Ribarstvo

Prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Obveze

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Članak 210. Pomorskog zakonika

Opis:

**Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge
međunarodnog pomorskog prijevoza**

Netrgovački brodovi duge plovidbe mogu se registrirati za plovidbu pod slovenskom zastavom:

- (a) ako je više od polovine broda u vlasništvu državljana Republike Slovenije, državljana države članice EU-a ili pravnih osoba sa sjedištem u Sloveniji ili državi članici EU-a; ili
- (b) ako je više od polovine broda u vlasništvu osobe koja nije državljanin države članice EU-a te se brodar može smatrati jednom od osoba opisanih u prethodnom stavku, uz dopuštenje vlasnika broda

Ako vlasnik ili suvlasnik nije državljanin Slovenije ili pravna osoba sa sjedištem u Sloveniji, prije registracije broda potrebno je imenovati ovlaštenog predstavnika za zaprimanje sudskih i upravnih pismena. Ovlaštenje se mora dostaviti nadležnom tijelu koje vodi registar.

Brodovi na nuklearni pogon ne mogu se registrirati.

Rezerve koje se primjenjuju u Španjolskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Kraljevski dekret 664/1999 od 23. travnja 1999. o stranim ulaganjima
Opis:	Ulaganja Za strana ulaganja u djelatnosti koje su izravno povezane s ulaganjima u nekretnine za diplomatske misije država koje nisu članice EU-a obvezno je upravno odobrenje španjolskog Vijeća ministara, osim ako postoji sporazum o uzajamnoj liberalizaciji.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna

Mjere: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, članak 13. stavak 1.

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori.

Samo državlјani države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava.

Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava države članice EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za odvjetnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, isto tako na nediskriminirajući način.

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Real Decreto Legislativo 1/2011 de 1 de julio por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Auditoria de Cuentas, članak 8. stavak 1., članak 8. stavak 2.c, članak 9. stavak 2, članak 9. stavak 3., članak 10. stavak 1.

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Za ovlaštene revizore obvezno je državljanstvo države članice EU-a. Ova se rezerva ne primjenjuje na reviziju društava s poslovnim nastanom izvan EU-a koja su uvrštena na španjolskom uređenom tržištu.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Odvjetnik za zaštitu intelektualnog vlasništva
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, članci 155. do 157.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Za odyjetnike za zaštitu intelektualnog vlasništva obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Real Decreto 1840/2000. Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española (Statut Udrženja veterinara Španjolske), članci 62. i 64.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Članstvo u profesionalnom udruženju obvezno je i podliježe uvjetu u pogledu državljanstva države članice EU-a, koje se ne mora primjenjivati ako postoji bilateralni sporazum o određenoj djelatnosti.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja duhana
Industrijska klasifikacija:	CPC 63108
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ley 13/1998 de 4 de Mayo de Ordenación del Mercado de Tabacos y Normativa Tributaria, članak 4.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Državni monopol na maloprodaju duhana. Za osnivanje poslovnog nastana obvezno je državljanstvo države članice EU-a.
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Zakon 16/1997 od 25. travnja o uslugama koje se pružaju u ljekarnama), članak 2. i članak 3. stavak 1.
Opis:	Ulaganja Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 923
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades. (Zakon 6/2001 od 21. prosinca o sveučilištima), članak 4.
Opis:	Ulaganja Za otvaranje privatnog sveučilišta koje izdaje priznate diplome ili akademske stupnjeve obvezno je odobrenje; postupak uključuje pribavljanje mišljenja Parlamenta. Provodi se ispitivanje gospodarskih potreba; glavni su kriteriji broj stanovnika i gustoća postojećih ustanova.

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Real Decreto Legislativo 6/2004, de 29 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de ordenación y supervisión de los seguros privados (Zakon o regulaciji i nadzoru privatnog osiguranja)
Opis:	Financijske usluge Prije osnivanja podružnice ili agencije za pružanje određenih vrsta osiguranja u Španjolskoj, strani osiguratelj mora imati odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja u državi podrijetla najmanje pet godina.
Sektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor:	Usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Regionalna (regionalna i lokalna)-

Mjere:**Andalucía**

Decreto 80/2010, de 30 de marzo, de simplificación de trámites administrativos y de modificación de diversos Decretos para su adaptación al Decreto-ley 3/2009, de 22 de diciembre, por el que se modifican diversas Leyes para la transposición en Andalucía de la Directiva relativa a los Servicios en el Mercado Interior, članak 3. stavak 5.

Aragón

Decreto 264/2007, de 23 de octubre, del Gobierno de Aragón, por el que se aprueba el Reglamento de Guías de Turismo, članak 13.

Cantabria

Decreto 51/2001, de 24 de julio, art. 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas

Castilla y León

Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León.

Castilla la Mancha

Decreto 96/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas.

Cataluña

Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, članak 88.

Comunidad de Madrid

Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de Marzo.

Comunidad Valenciana

Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell.

Extremadura

Decreto 43/2000, de 22 de febrero, por el que se modifica el Decreto 12/1996, de 6 de febrero, por el que se aprueba el reglamento de la actividad profesional de Guía Turístico

Galicia

Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guias de turismo y turismo activo.

Illes Balears

Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares.

Islas Canarias

Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, članak 5.

La Rioja

Decreto 20/2000, de 28 de abril, de modificación del Decreto 27/1997, de 30 de abril, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guías de Turismo.

Navarra

Decreto 125/95, de 20 de mayo, por el que se regula la profesión de guias de turismo en Navarra.

Principado de Asturias

Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias.

Región de Murcia

Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior (los guías podrían ser extranjeros si tienen homologación de las titulaciones requeridas)

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za pružanje usluga turističkog vodiča obvezno je državljanstvo države članice EU-a.

Sektor:

Ribarstvo, prijevoz

Podsektor:

Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom

Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe

Usluge peljarenja i pristajanja

Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu

Ostale popratne usluge za vodni prijevoz

Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obvezne
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o lukama i brodovima u pomorskoj plovidbi (Kraljevski zakonodavni dekret 2/2011), članci 251., 252. i 253., 16. dodatna izjava, točka 4.a te članak 6. Kraljevskog dekreta 1516/2007 o pravnom sustavu kabotaže i pomorske plovidbe od javnog interesa
Opis:	Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Kako bi brod upisao u španjolski nacionalni registar i plovio pod nacionalnom zastavom, vlasnik broda ili osoba koja drži isključivi posjed nad tim brodom mora biti španjolski državljanin ili imati poslovni nastan u Španjolskoj ili biti osnovana u drugoj državi članici EU-a. Kako bi brod upisao u Posebni registar, vlasnik mora imati poslovni nastan na Kanarskim otocima.

Rezerve koje se primjenjuju u Švedskoj

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lag om utländska filialer m.m (Zakon o stranim podružnicama) (1992:160) Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551), Zakon o gospodarskim zadrugama (1987:667) Zakon o europskim gospodarskim interesnim udruženjima (1994:1927)

Opis:**Ulaganja**

Strano društvo koje nije osnovalo pravni subjekt u Švedskoj ili obavlja svoje djelatnosti posredovanjem trgovackog zastupnika, obavlja svoju trgovacku djelatnost preko podružnice prijavljene u Švedskoj, s neovisnom upravom i odvojenim računima. Glavni direktor podružnice i njegov zamjenik, ako je imenovan, moraju imati boravište unutar EGP-a. Fizička osoba koja nema boravište u EGP-u, a koja obavlja trgovacku djelatnost u Švedskoj, imenuje i registrira zastupnika s boravištem zaduženog za te djelatnosti u Švedskoj. Za djelatnosti u Švedskoj vode se odvojeni računi. Nadležno tijelo može u pojedinačnim slučajevima dopustiti izuzeća od uvjeta u pogledu podružnica i boravišta. Građevinski projekti u trajanju kraćem od godinu dana, koje provodi društvo koje se nalazi izvan EGP-a ili fizička osoba s boravištem izvan EGP-a, izuzeti su od uvjeta o osnivanju podružnice ili imenovanju rezidentnog zastupnika.

Fizička osoba s boravištem unutar EGP-a, švedska pravna osoba ili pravna osoba koja je osnovana u skladu sa zakonodavstvom u državi unutar EGP-a i koja ima svoj registrirano sjedište, sjedište ili glavni ured unutar EGP-a, može osnovati švedsko društvo s ograničenom odgovornošću. Trgovacko društvo može biti osnivač samo ako svi vlasnici s neograničenom osobnom odgovornosti imaju boravište unutar EGP-a. Osnivači izvan EGP-a mogu podnijeti zahtjev za pribavljanje dozvole nadležnog tijela.

U slučaju društva s ograničenom odgovornošću i gospodarskih zadruga najmanje 50 % članova upravnog odbora, najmanje 50 % zamjenika članova upravnog odbora, glavni direktor, zamjenik glavnog direktora i najmanje jedna osoba ovlaštena za potpisivanje u ime društva, ako postoji, mora imati boravište unutar EGP-a.

Nadležno tijelo može odobriti izuzeća od tog uvjeta. Ako ni jedan predstavnik društva ili poduzeća nema boravište u Švedskoj, odbor mora imenovati i prijaviti osobu koja ima boravište u Švedskoj i koja je ovlaštena za zaprimanje pismena u ime društva ili poduzeća.

Na osnivanje svih drugih vrsta pravnih osoba primjenjuju se odgovarajući uvjeti.

Sektor: Uzgoj životinja

Podsektor: Uzgoj sobova

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 014

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Razina vlasti: Nacionalna

Mjere: Zakon o uzgoju sobova (1971:437), stavak 1.

Opis: **Ulaganja**

Samo narod Sami može posjedovati i uzbogajati sobove.

Sektor: Ribarstvo i akvakultura

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o pomorstvu (1994:1009) Zakon o ribarstvu (1993:787) Pravilnik o ribarstvu, akvakulturi i ribarskoj industriji (1994:1716) Ribarski pravilnik Nacionalnog odbora za ribarstvo (2004:25) Uredba o sigurnosti brodova (2003:438)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Profesionalni ribolov je ribolov na temelju dozvole za profesionalni ribolov ili ribolov koji obavljaju strani ribari i koji imaju posebnu dozvolu za profesionalni ribolov u švedskim teritorijalnim vodama ili u švedskom gospodarskom pojasu. Dozvola za profesionalni ribolov može se izdati ribarima kojima je ribolov nužan za život i ako je taj ribolov povezan sa švedskom ribarskom industrijom. Povezanost sa švedskom ribarskom industrijom mogla bi se, na primjer, dokazati ako ribar polovinu svojeg ulova u kalendarskoj godini (u vrijednosti) iskrcava u Švedskoj, ako polovina izlazaka u ribolov kreće iz švedske luke ili ako polovina ribara u floti ima domicil u Švedskoj. Za plovila duža od pet metara potrebna je dozvola za plovilo uz dozvolu za profesionalni ribolov. Dozvola se dodjeljuje ako je, među ostalim, plovilo upisano u nacionalni registar, ako plovilo ima stvarnu gospodarsku povezanost sa Švedskom, ako je nositelj dozvole ribar s dozvolom za profesionalni ribolov i ako je zapovjednik plovila ribar s dozvolom za profesionalni ribolov.

Zapovjednik ribarskog plovila s više od 20 bruto tonaža mora biti državljanin države članice EGP-a. Švedska agencija za promet može odobriti izuzeća.

Plovilo se smatra švedskim i može ploviti pod švedskom zastavom ako je više od polovine plovila u vlasništvu švedskih državljana ili pravnih osoba. Vlada može stranim plovilima dopustiti plovidbu pod švedskom zastavom ako su njihove djelatnosti pod švedskim nadzorom ili ako vlasnik može dokazati da ima trajno boravište u Švedskoj. Plovila koja su u 50-postotnom vlasništvu državljana država članica EGP-a ili društava čije su sjedište, središnja uprava ili glavni ured u EGP-u i čije se djelatnosti nadziru iz Švedska, isto tako mogu biti upisana u švedski registar.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Pristup tržištu
Mjere:	Nacionalna Rättegångsbalken (švedski Zakonik o sudskom postupku) (1942:740) Kodeks ponašanja švedske Odvjetničke komore usvojen 29. kolovoza 2008.

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Za članstvo u odvjetničkoj komori, koje je obvezno samo za upotrebu švedskog naziva *advokat*, obvezno je boravište u EU-u, EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji. Švedska odvjetnička komora može odobriti izuzeća. Članstvo u Odvjetničkoj komori nije nužno za pružanje usluga u području domaćeg prava.

Član Švedske odvjetničke komore može biti zaposlen samo kod člana Komore ili društva koje obavlja djelatnosti člana Komore. Međutim, član Odvjetničke komore može biti zaposlen u stranom društvu koje obavlja djelatnosti *advocata* ako dotično društvo ima domicil u državi EU-a, EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.

Članovi koji pružaju pravne usluge u obliku društva ili partnerstva ne mogu imati drugi cilj niti obavljati druge djelatnosti, osim pružanja usluga *advocata*. Dopuštena je suradnja s drugim *advocatima*; međutim, za suradnju sa stranim društvima obvezno je odobrenje Odbora Odvjetničke komore.

Samo član Odvjetničke komore može izravno ili neizravno, preko društva, pružati usluge *advocata*, držati udjele u društvu ili biti član društva. Samo član Odvjetničke komore može biti član ili zamjenik člana Odbora ili zamjenik glavnog direktora, ovlašteni potpisnik ili tajnik društva ili partnerstva.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Revizorske usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Revisorslagen (Zakon o revizorima) (2001:883) Revisionslag (Zakon o reviziji) (1999:1079) Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551) Lag om ekonomiska föreningar (Zakon o gospodarskim zadrugama) (1987:667) Ostali akti kojima se uređuju uvjeti za angažiranje ovlaštenih revizora
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Samo revizori odobreni u Švedskoj, ovlašteni revizori i registrirana revizorska društva mogu obavljati zakonsku reviziju u određenim pravnim subjektima, uključujući sva društva s ograničenom odgovornošću te fizičke osobe. Samo revizori odobreni u Švedskoj i registrirana javna računovodstvena društva mogu biti dioničari ili članovi trgovačkih društava koja obavljaju kvalificirane revizije (u službene svrhe). Za odobrenje je obvezno boravište u EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji. Nazive <i>approved auditor</i> i <i>authorised auditor</i> mogu upotrebljavati isključivo revizori odobreni i ovlašteni u Švedskoj. Revizori gospodarskih zadruga i određenih poduzeća koji nisu certificirani ni odobreni računovođe moraju imati boravište unutar EGP-a, osim ako im Vlada ili tijelo Vlade koje imenuje Vlada u određenom slučaju dopusti drukčije.

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Najam ili zakup vozila bez vozača
Industrijska klasifikacija:	CPC 831
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lag (1998:424) om biluthyrning (Zakon o najmu i zakupu automobila)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pružatelji usluga najma ili zakupa automobila i određenih terenskih vozila (<i>terrängmotorfordon</i>) bez vozača, koji se iznajmljuju ili daju u zakup u razdoblju kraćem od godinu dana, obvezni su imenovati osobu koja je, među ostalim, odgovorna da se i djelatnosti obavljaju u skladu s važećim pravilima i propisima te da se poštuju pravila o sigurnosti u cestovnom prometu. Odgovorna osoba mora imati boravište u Švedskoj.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja
	Najam ili zakup brodova
Industrijska klasifikacija:	CPC 83103
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Sjölagen (Zakon o pomorstvu) (1994:1009), poglavlje 1., članak 1.

Opis:**Ulaganja**

Za plovidbu pod švedskom zastavom u slučaju stranih vlasničkih udjela u brodovima mora se dostaviti dokaz o prevladavajućem švedskom utjecaju u upravljanju. Prevladavajući švedski utjecaj znači razmjerno velik udjel švedskog vlasništva nad brodom te da se brodom upravlja iz Švedske.

Stranim brodovima može se dodijeliti izuzeće od tog pravila ako su dani u najam ili zakup švedskim pravnim osobama na temelju ugovora o zakupu bez posade. Za dobivanje izuzeća ugovor o zakupu bez posade mora se dostaviti Švedskoj upravi za pomorstvo te se mora dokazati da zakupnik preuzima svu odgovornost za upravljanje iznajmljenim ili zakupljenim brodom te za njegovu posadu. Ugovor bi trebao vrijediti najmanje godinu dana do dvije godine.

Sektor:

Poslovne usluge

Podsektor:

Ostale poslovne usluge

Industrijska klasifikacija:

CPC 87909

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Razina vlasti:

Nacionalna

Mjere:

Zakon o stambenim zadrugama (1991:614)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Gospodarski plan stambene zadruge moraju potvrditi najmanje dvije osobe. Tijela u EGP-u moraju javno odobriti te osobe.

Sektor: Ostale poslovne usluge koje nisu drugdje navedene
Podsektor: Zalagaonice
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 87909
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: ZAKON O ZALAGAONICAMA (1995:1000)
Opis: **Ulaganja**
Zalagaonice moraju biti osnovane kao društva s ograničenim odgovornošću ili podružnice.

Sektor: Usluge distribucije
Podsektor: Usluge maloprodaje
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 631, dio CPC-a 6322
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Razina vlasti: Nacionalna
Mjere: Zakon o alkoholu (2010:1622)
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Systembolaget AB ima državni monopol na maloprodaju likera, vina i piva (osim bezalkoholnog piva). Alkoholnim pićem smatra se piće s udjelom alkohola većim od 2,25 %. Granica udjela alkohola za pivo iznosi više od 3,5 %.

Sektor:	Tiskarska i izdavačka djelatnost
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 22, CPC 88442
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	ZAKON O SLOBODI TISKA (1949:105) Temeljni zakon o slobodi izražavanja (1991:1469) Zakon o pravilnicima u pogledu Zakona o slobodi tiska i Temeljnog zakona o slobodi izražavanja (1991:1559)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Fizičke osobe koje su vlasnici periodičnih publikacija koje se tiskaju i objavljaju u Švedskoj moraju imati boravište u Švedskoj ili biti državljeni države članice EGP-a. Vlasnici takvih periodičnih publikacija koji su pravne osobe moraju imati poslovni nastan u EGP-u. Periodične publikacije koje se tiskaju i objavljaju u Švedskoj te tehničke snimke moraju imati nadležnog urednika s domicilom u Švedskoj.
Sektor:	Usluge zaštite okoliša
Podsektor:	Zaštita zraka i klime
Industrijska klasifikacija:	CPC 9404
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o vozilima (2002:574)

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Samo subjekti koji su osnovani u Švedskoj ili imaju glavni ured u Švedskoj mogu dobiti odobrenje za pružanje usluga kontrole ispušnih plinova.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Lag om försäkringsförmedling (Zakon o posredovanju u osiguranju) (2005:405), poglavlje 3., članak 2.
Opis:	Financijske usluge
	Društva za posredovanje u osiguranju koja nisu osnovana u Švedskoj mogu imati poslovni nastan samo u obliku podružnice.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o poslovanju stranih osiguratelja u Švedskoj (1998:293)

Opis:	Financijske usluge
	Pružanje izravnog osiguranja dopušteno je samo preko pružatelja usluga osiguranja ovlaštenog u Švedskoj, pod uvjetom da strani pružatelj usluga i švedsko osiguravajuće društvo pripadaju istoj grupi trgovačkih društava ili da su sklopili sporazum o suradnji.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Sparbankslagen (Zakon o štedionicama) (1987:619), poglavlje 2., članak 1., dio 2.
Opis:	Financijske usluge
	Osnivač štedionice mora biti fizička osoba s boravištem u državi članici EGP-a.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, osim ribarstva i akvakulture, ali uključujući usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina

Industrijska klasifikacija:	CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Obveze
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Zakon o pomorstvu (1994:1009), Pravilnik o sigurnosti brodova (1994:1009) Uredba o sigurnosti brodova (2003:438)
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza Plovilo se smatra švedskim i može ploviti pod švedskom zastavom ako je više od polovine kapitala u vlasništvu švedskih državljanima ili pravnih osoba. Vlada može stranim plovilima dopustiti plovidbu pod švedskom zastavom ako su njihove djelatnosti pod švedskim nadzorom ili ako vlasnik može dokazati da ima trajno boravište u Švedskoj. Plovila koja su najmanje u 50-postotnom vlasništvu državljanima država članica EGP-a ili društava čije su sjedište, središnja uprava ili glavni ured u EGP-u i čije se djelatnosti nadziru iz Švedske, mogu isto tako biti upisana u švedski registar. Zapovjednik trgovačkog plovila ili tradicionalnog plovila mora biti državljanin države članice EGP-a. Švedska agencija za promet može odobriti izuzeća. Posebna rezerva Švedske primjenjuje se na plovila koja se upotrebljavaju za ribarstvo i akvakulturu.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge željezničkog prijevoza

Industrijska klasifikacija:	CPC 7111
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Järnvägslagen (Zakon o željeznici) (2004:519), poglavlje 5., odjeljak 2.c
Opis:	Ulaganja Prihvati i izlazak putnika na liniji između Stockholma i Zračne luke Arlanda (ako je Arlanda početno ili krajnje odredište putovanja) ograničeno je na jednog operatora. Operator linije između Zračne luke Arlanda i Stockholma može drugim operatorima dopustiti upotrebu svoje linije. Ova se rezerva ne primjenjuje na prijevoz putnika između Zračne luke Arlanda i drugih odredišta koja ne uključuju Stockholm.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Tretman najpovlaštenije države
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Yrkestrafiklag (2012:210) (Zakon o profesionalnim vozačima) Lag om vägtrafikregister (2001:558) (Zakon o registru cestovnih vozila) Yrkestrafikförordning (2012:237) (Vladina uredba o profesionalnim vozačima) Taxitrafiklag (2012:211) (Zakon o taksijima) Taxitrafikförordning (2012:238) (Vladina uredba o taksijima)

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola. Kriteriji za dobivanje dozvole za upravljanje taksijem uključuju uključuju da je trgovačko društvo imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza (vrijedi *de facto* uvjet u pogledu boravišta – vidi švedsku rezervu u pogledu vrsta poslovnog nastana).

Kriteriji za dobivanje dozvole za ostale cestovne prijevoznike znače da trgovačko društvo mora imati poslovni nastan u EU-u, poslovni nastan u Švedskoj i da je imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza koja mora imati boravište u EU-u.

Dozvole se izdaju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, osim što se prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika u pravilu smiju koristiti isključivo vozilima registriranim u nacionalnom registru vozila. Ako je vozilo registrirano u inozemstvu, ako je u vlasništvu fizičke ili pravne osobe s glavnim boravištem u inozemstvu te je dovezeno u Švedsku za privremenu uporabu, vozilo se može privremeno upotrebljavati u Švedskoj. Švedska agencija za promet obično definira privremenu uporabu kao razdoblje koje ne traje dulje od godine dana.

Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika u inozemstvu moraju dobiti dozvolu za te djelatnosti od nadležnog tijela u zemlji u kojoj imaju poslovni nastan. Dodatni uvjeti za prekograničnu trgovinu mogu se urediti bilateralnim sporazumima o cestovnom prijevozu. Za vozila na koja se ne primjenjuju takvi bilateralni sporazumi potrebna je i dozvola Švedske agencije za promet.

Rezerve koje se primjenjuju u Ujedinjenoj Kraljevini

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Razina vlasti:	Regionalna
Mjere:	Za Englesku i Wales, Solicitors Act 1974, Administration of Justice Act 1985 i Legal Services Act 2007 Za Škotsku, Solicitors (Scotland) Act 1980 i Legal Services (Scotland) Act 2010 Za Sjevernu Irsku, Solicitors (Northern Ireland) Order 1976 Osim toga, mjere koje se primjenjuju u svakoj nadležnosti uključuju uvjete koje određuju profesionalna i regulatorna tijela.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Relevantno profesionalno ili regulatorno tijelo može uvesti obvezu u pogledu boravišta (komercijalnu prisutnost) za pružanje nekih pravnih usluga u području prava Ujedinjene Kraljevine. Za pružanje pravnih usluga u području prava EU-a i prava država članica EU-a komercijalna prisutnost može biti obvezna u jednom od pravnih oblika koji su na nediskriminirajući način dopušteni u skladu s nacionalnim pravom. Osim toga, nacionalno pravo može uključivati nediskriminirajuće uvjete u pogledu organizacije dopuštenih pravnih oblika.

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Veterinary Surgeons Act (1966)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Pristup je dopušten samo partnerstvima ili fizičkim osobama. Za obavljanje veterinarske djelatnosti obvezna je fizička prisutnost. U skladu s Veterinary Surgeons Act kazneno je djelo ako u Ujedinjenoj Kraljevini veterinarsku djelatnost obavlja osoba koja nije veterinar(i stoga nije član tijela Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS)).
Sektor:	Energetika
Podsektor:	Vađenje sirove nafte i prirodnog plina, usluge povezane s rudarstvom, povezane usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 11, CPC 883, CPC 8675
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Petroleum Act 1988
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Dozvola je potrebna za istraživanje i proizvodnju u epikontinentalnom pojasu Ujedinjene Kraljevine te za pružanje usluga za koje je obvezan izravan pristup prirodnim resursima ili njihovo iskorištavanje.

Ova se rezerva primjenjuju na dozvole za proizvodnju koje se izdaju za epikontinentalni pojas Ujedinjene Kraljevine. Kako bi dobilo dozvolu, društvo mora imati mjesto poslovanja u Ujedinjenoj Kraljevini. To podrazumijeva sljedeće: (a) prisutnost osoblja u Ujedinjenoj Kraljevini; (b) upis društva iz Ujedinjene Kraljevine u registar trgovačkih društava (Companies House) ili (c) upis podružnice stranog društva u Ujedinjenoj Kraljevini u registar trgovačkih društava. Taj se uvjet primjenjuje na sva društva koja podnose zahtjev za novu dozvolu i na sva društva koja se žele uključiti u postojeću dozvolu. To se primjenjuje na sve dozvole i sva poduzeća, neovisno o tome jesu li operatori.

Kako bi se moglo uključiti u dozvolu kojom je obuhvaćeno proizvodno polje, društvo mora: (a) biti upisano u registar trgovačkih društava kao društvo iz Ujedinjene Kraljevine ili (b) obavljati djelatnost putem fiksног mjesta poslovanja u Ujedinjenoj Kraljevini, kako je definirano u članku 148. zakona Finance Act 2003 (za što je obično obvezna prisutnost osoblja).

Sektor:	Ribarstvo Prijevoz
Podsektor:	Sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom Usluge prijevoza (putnika i tereta) plovilima duge plovidbe Usluge peljarenja i pristajanja Usluge spašavanja plovila i njihova osposobljavanja za plovidbu Ostale popratne usluge za vodni prijevoz Izgradnja vodnih putova, luka, brana i ostalih vodnih građevina
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Pristup tržištu
Razina vlasti:	Nacionalna
Mjere:	Merchant Shipping (Registration of Ships) Regulations 1993 i Merchant Shipping Act 1995

Opis: **Ulaganja i usluge međunarodnog pomorskog prijevoza**

Za registraciju plovila pod zastavom Ujedinjene Kraljevine većina udjela u plovilu mora biti u vlasništvu osoba koje ispunjuju određene uvjete. Te osobe uključuju, ali nisu ograničene na sljedeće: britanske državljanе s boravištem u Ujedinjenoj Kraljevini; britanske državljanе koji nemaju boravište u Ujedinjenoj Kraljevini ako je imenovan zastupnik s domicilom u Ujedinjenoj Kraljevini; i društva osnovana u Ujedinjenoj Kraljevini i EGP-u koja imaju mjesto poslovanja ili imenovanog zastupnika u Ujedinjenoj Kraljevini.
